Nedėlinis Laikrasztis
„LIETUVA“
Iszeina kas Petnyczia Chicago, Ill.

Prenumerata ant metu:
Amerikoje $2.00
I Užmarį $3.00

"Lietuva" spaudina Knigas, Konstitucijas ir kitokius drukus lietuviszkai, lenkiszkai ir angliszkai.

Užsiraszant "Lietuvą" reikia draugia ir prenumeratą prisiusti. Prisiusdami pinigus adresuokite teip:

A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.

Executes all kind of Job Printing and translating in Lithuanian, Polish and [illegible] guages.

Subscription $2.00 per year.

All communications must be addressed.

A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 31 CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 1 Rugpiutis (August) 1902 m. Metas X

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Politiszkos žinios.

—o—

Amerika.

Mátyt tuliems Amerikos politikieriams neduoda ramybės mislis, kad Kuba pastojo neva neprigulminga republika. Rods, isz malonės Amerikos rando, ne daug jai liko liuosybės, bet ir tų trupinių pavydi tuli politikieriai ir jie per visokias intrigas, per papirkimus, taiso dirvą priskyrimui Kubos prie Amerikos, padarymui jos tokia jau Amerikos valdyba kaip Filipinų salos. Dabar, kaip matyt isz laikraszczių, esanti ant Kubos amerikoniszki pliantatoriai stengiasi sutverti ten partiją pritarianczią priskyrimui. Kadangi nuo pliantacijų malonės priguli daugelis darbininkų, tai juos ne sunku bus priversti tapti szalininkais tokio priskyrimo. Jeigu amerikonai griebiasi net tokių komedijų, tai jie ne nurims, kol savo mierio ne iszpildys. Jeigu randas tokiems mieriams ir ne pritartų, tai politikieriai privers jį pildyti savo norus. Mėtydami pinigus, gali juk kur nors sant Kubos maisztus sukelti, ó jie duotų progą, neva ant suvaldymo tų maisztų, siųsti ant Kubos vėl amerikoniszką kariumenę. Laikraszcziai szauktų, kad kubiecziai dar neiszsilavinę ant tiek, kad galėtų buti ne prigulmingais, o toki laikraszczių szauksmai Amerikoj greicziau iszduoda vaisius negu kur nors kitur. Reikia todėl laukti, kad Amerika isz tikro bandys paimti su visu po savo globa neva iszliuosuotą nuo iszpanijonų globos Kubą ir szauks, kad tą daro tik dėl meilės kubiecziu, liuosybės ir civilizacijos.

Jeigu Kuba pasikėlė priesz valdžią vienos kilmės, vienos kalbos ir tikėjimo iszpanijonus, tai ji juo labiau ne norės neszti jungo skirtingos tautiszkos kilmės amerikonų. Turinti ant Kubos pliantacijas svetimi kapitalistai tai ne kubiecziai, bet atėjunai, kubieczių vien priimti; kubiecziai gi, kaipo kitokios tautiszkos kilmės, ne pasiduos be pasipriesziniimo valdžiai amerikonų. Jeigu jie per metų eiles kariavo priesz valdžią vientauczių iszpanijonų, tai dar drąsiau kariaus priesz užsimanusius juos pavergti amerikonus. Kubiecziai jau per daug civilizuoti, kad duotusi į amerikonus paversti; sala ta per tirsztai apgyventa, ant pavertimo kubieczių į angliszkai kalbanczius turėtų atkakti daugybė ne mokanczių iszpaniszkai amerikonų; o tas yra ne galimu. Antai Indijos anglijonų valdomos nuo gana seniai, o vienog Anglija neįstengia indieczių isztautinti, primesti jiems savo kalbą; dar sunkiau tą galės padaryti Amerika ant Kubos. Jeigu ją priskirtų ir baudytų perdirbti pagal savo norus, ant Kubos užgims dar smarkesni maisztai negu ant Filipinų salų. Grėbimas naujų, su kitokios kilmės, kitaip kalbanczias gyventojais civilizuotų krasztų ne sudrutis Amerikos, bet ją silpnis, kadangi reiks didesnę dalį savo kariszkų pajiegų palikti dabojimui užkariautų valdybų. Priskyrimas civilizuotų krasztų sziądien neapsimoka nė Europos tautoms, kurios visgi geriau įpratusios valdyti kolinijas, turi sumanesnius ir doresnius sziek tiek urėdninkus; negali tas apsimokėti nė Amerikai.

Rodosi, kad popiežius turėjo pamatą netikėti labai Filipinų gubernatoriui Taftui, kuris stengėsi įkalbėti, kad filipiniecziai teip ne kenczia zokoninkų, kad jie be pagelbos amerikoniszkų kareivių ne galės užimti savo parapijų, o amerikonai, girdi, savo kareivių ne duos ant gynymo zokoninkų. Per reitą sanvaitę mieste Manilėj buvo suszauktas vieszas susirinkimas zokoninkų prieszų, bet ant jo atėjo labai mažai žmonių, susirinkimas ne pasisekė visai. Žinoma, kaip visur, teip ir ant Filipinų yra daug dvasiszkijos prieszų, bet visgi ne teip daug, kaip Taft stengėsi popiežiui įkalbėti. Todėl ne teip lengva bus Amerikos randui prikalbėti popiežių praszalinti zokoninkus nuo Filipinų; Amerikos randas gi, be popiežiaus pritarimo ne iszdrys juos vyti, kadangi tąsyk paczioj Amerikoj visi katalikai atsikreiptų priesz dabar valdanczią partiją ir 1904m., kada vėl bus prezidento rinkimai, gal ne dabar valdanti taptų iszrinkti.

Maisztai ant Filipinų salų bent sziuom kartu eina mažyn. Rods laikosi dar mažai pulkeliai, bet jie jau ne gali turėti vilties ką nors iszkovoti. Tuom kartu, turbut, amerikonams pasiseks įvesti tvarką, tik nežinia, ar ji ilgai laikysis. Ant dabojimo 10 milijonų filipinieczių pasiliks czia daugiau amerikoniszkų kareivių, negu jų yra ant 78 milijonų gyventojų visose Suvienytose Valstijose. Tas jau aiszkiai rodo, kad grėbimas krasztų su civilizuotais gyventojais (už tokius reikia laikyti filipinieczius, nors szalininkai grėbimo norėtų priszingą nuomonę visiems įkalbėti), ne sudrutina grėbianczių vieszpatysczių, bet jas silpnina.

Azija.

Londono laikraszcziai pranesza, buk Japonija ir Anglija prie savo ryszio patraukė Koreją; buk mieris to ryszio yra: gint neprigulmystę Korėjos nuo godumo kitų vieszpatysczių, ir toliau, buk tokiam rysziui pritaria ir Suvienytos Valstijos Sziaurinės Amerikos, kurios buk, atėjus reikalui, pasižada su savo pajiegoms paremti Angliją ir Japoniją. Ar isz tikro toks naujas ryszis padarytas, ar gal Londono laikraszcziai, leisdami tokį paskalą, iszreiszkia tik Anglijos geismus, tikrai nežinia. Korėja buvo papuolusi jau į Maskolijos kilpas. Maskoliszkas pasiuntinys su to kraszto valdonu elgėsi teip kaip su caro pavaldiniu; Korėjos sostapilėj stovėjo maskoliszki kareiviai. Tik ant pasipriesziniimo Japonijos maskoliszki kareiviai pasitraukė. Likosi paskui padarytas sutarimas terp Maskolijos ir Japonijos, kuriuom abidvi vieszpatystės pasižadėjo ne platinti savo politiszkos įtekmės Korėjoj.

Amerikos randas apreiszkė, kad nė jokios žinios ne gavo apie susiriszimą Japonijos ir Anglijos su Korėja, bet tas dar ne rodo, kad susiriszimas toks ne padarytas. Paprastai susitarusios vieszpatystės tokius sutarimus, koki gali erzinti kaimynus, ypacz galingus, isz pradžių slepia nuo kitų. Jeigu isztikro reikaluose apgynimo neprigulmystės Korėjos likosi padarytas naujas susiriszimas, tai jis padarytas tik ant sumažinimo Maskolijos godumo, jis padarytas tik priesz Maskoliją, kadangi nė Vokietija, nė Prancuzija Korėjoj nė jokių politiszkų reikalų ne turi; tą krasztą seniai pavedė isznaudojimui Maskolijos. Prikinkymas Korejos į Maskolijos vežimą labiausiai vodingas Japonijai; nė Anglija joje ne turi teip svarbių reikalų kaip Japonija.

Jeigu sutarimas isztikro padarytas, jis ilgai neužsislėps. Pamatysime, kvom ant jo atsakys Maskolija. Dabar, kada Anglija pabaigė karę su burais ir turi daugiau atliekamų kariszkų pajiegu, ji galės drąsiau Maskolijos mierius Azijoj stabdyti. Kaip ilgai kęs Maskolija stabdymus, sunku įspėti. Jeigu ji pajus, kad jos pusėj didesnė galybė, tąsyk ji pati jieszkos priekabių ant pradėjimo karės su stabdytojais. Teisybė, ant karės su Anglija ir Japonija ji turėtų užtektinai pajiegų, jeigu jas visas galėtų siųsti priesz tuos savo prieszus, bet kad ir Europoj ji turi daug prieszų: prie tokių priguli lygiai Vokietija, kaip ir Austrija, todėl ne gali mažinti kareivių ant Vokietijos ir Austrijos rubežių; ant karės su stabdancziais Maskolijos mierius Azijoj ne daugiausiai lieka kareivių; skaitlius atliekamų kareivių beveik lygus Maskolijos ir susidėjusių terp savęs Anglijos ir Japonijos. Korėjos kareiviai menkos vertės ir ji jų turi ne daug, jos pristojimas prie Japonijos ne daug svers, bet ir be jos pajiegos beveik lygios, o su lygiai drutais Maskolija ne mėgsta kariauti; todėl ji gal palauks, kol Anglija ar Japonija vėl neįsipainios į kokią didesnę karę, o tąsyk Maskolija pasistengtų užbaigti ir savo rokundas su stabdytojais.

Anglija.

Apie prietikius Afrikoj ir prisiegą burų truksta vėl žinių. Gal but, kad cenzoriai telegramų vėl neleidžia tokių žinių, kokios galėtų ne patikti anglijonams. Svarbiausi burų vadovai iszkeliavo į Europą. Iszkeliaudami, dar rodyjo burams sziuom tarpu isz vien su angliszku randu stengtiesi, materijaliszkai pakelti per karę nupuldytą krasztą. Dalis burų, kaip paduoda holandiszki laikraszcziai, ne nori prisiegti Anglijai, yra net tokių diktai, kurie, ant iszsiliuosavimo nuo Anglijos pavaldinystės, nori apleisti su visu pietinę Afriką ir kraustytiesi kitur.

Diena apvainikavimo Anglijos valdono likosi galutinai paskirta ant 9 d. piutės. Ar iki tam laikui Edvardas su visu pasveiks, nežinia. Specialiszki laikraszcziai abejoja, kad karalius jau teip pasitaisytų, kad galėtų apvainikavimo ceremonijas iszlaikyti. Tie laikraszcziai sako, kad apvainikavimo rengėjai, paskirdami naują terminą, pildė vien karaliaus geismą, o visai nesiklausė daktarų. Iki 9 d. piutės, pagal daktarų nuomonę, karalius ne gali ant tiek pasitaisyti, kad galėtų ant kojų stovėti; gal but, kad jis ant tiek niekada nepasveiks, kad galėtų stovėti, todel ant apvainikavimo iszkilmių atnesz jį neszte į bažnyczią.

Arabijos viduriuose angliszka kariumenė iszvaikė pajiegas Pasiutusio Mullos. Susirėmime keli szimtai Mullos kareivių likosi užmusztų.

Vokietija.

Persergėjimas lenko Morawskio, buk laike atsilankymo Poznaniuje Vokietijos ciecoriaus, lenkai revoliucijonieriai nutarė užmuszti ciecorių, isztikro iszgazdino jo saugotojus ir urėdninkus. Poznaniuje didelių iszkilmių ne bus; civiliszkų deputacijų ne priims, turbut, isz baimės, kad su kokia deputacija ne prisigriebtų tykojanti ant ciecoriaus gyvasties lenkiszki revoliucijonieri; prie ciecoriaus prileisti bus tik oficierai ir vokiecziai urėdninkai. Policija iszdavė prisakymą visiems miesto Poznaniaus gyventojams, kad per visą laiką lankymosi ciecoriaus visi langai nuo ulyczių butų uždaryti. Bijosi mat, kad kas nors isz įerzintų lenkų per langą ne szautų, kaip tai Dras Nobiling padarė Berlyne ir paszovė gana sunkiai Wilhelmą I.

Prancuzija.

Pereitą sanvaitę, ant rando padavadyjimo, likosi uždarytos zokoninkų ir zokoninkių parengtos ir užlaikomos mokyklos ir visokios labdaringos įtaisos, kadangi mat jos, nežinia dėl kokių priežasczių, ne norėjo pasiduoti naujai užgirtoms kraszto tiesoms, ne sutiko ant rando kontrolės. Uždarymas atsibuvo ramiau negu pats randas tikėjo; ne buvo niekur nė smarkesnių susirėmimų minių su valdžios agentais, buvo kaip kur tik vien susistumdymai. Terp zokoninkų ir zokoninkių szalininkų buvo daug moterų, o tos ne priguli prie narsių, jeigu liežuvio neužtenka. Terp susirinkusių ant ulyczių minių, rodosi, buvo daugiau rando szalininkų negu zokoninkų draugų. Jeigu kur atsiliepė szauksmas ant garbės zokoninkų, tai tą užrėkė rando pritarėjai szaukdami: szalyn su kunigija, szalyn su žmonių apkvailintojais. Net ne pritarianti randui laikraszcziai, žinoma, iszėmus klerikaliszkų, neužtaria už iszvytus zokoninkus, bet reikalauja vien, kad vietoj uždarytų įtaisų randas parengtų kitas atsakanczias, kadangi kitaip truks jų ant užganėdinimo gyventojų reikalavimų.

Pietinė Amerika.

Republikoj Hayti dar iki sziol terp dviejų revoliucijonierių partijų kova ne pasibaigė, nė viena pusė iki sziol ne gali pasigirti, kad butų virszų paėmusi. Musziai terp szalininkų dviejų kandidatų ant prezidento nuolatai atsitinka.

Netoli Alto de la Palma, Venezuelėj, likosi revoliucijonierių sumusztas Castro jenerolas Leopoldo Baptista. Į revoliucijonierių rankas pateko kanuolės ir vežimai su amunicija rando kareivių.

Ant Yakutano pussalio prieszinasi Meksikos randui indijonai Maya, kurių rando kareiviai neįstegė iki sziol suvaldyti. Kova traukiasi jau antri metai be jokių vaisių.

Isz Lietuvos.

—o—

Isz Vilniaus.

Ant priemiesczio Antokoliaus, ant Szv. Petro pliaciaus, atsibuvo metinis ukininkų iszdirbimų jomarkas; apart iszdirbimų buvo ir ukininkų auginami naminiai paukszcziai. Ant jomarko atgabeno daugiausiai visokių iszdirbimų isz medžio, milo ir audimų. Prekės szįmet buvo didesnės negu pernai.

Į Vilnių atkako profesorius Charkovo universiteto Szepelevicz. Jis iszsiųstas universiteto ant tirinėjimo senovės liekanų ir kasinėjimo senų kapų į Vitebsko gubernija.

Pasimirė garsus vilnietis skulpturius, žydas Antokolski. Kunas jo pergabeno isz užrubežių į Peterburgą, kur jis bus palaidotas.

Gyvenime prabaszczias Bernardinų bažnyczios, ant reikalavimo kunigo, likosi suaresztuota bajorė Vladislava Paplauskienė. Kunigas apkaltina ją, buk ji atkalbinėjo pereiti į katalikiszką tikėjimą esanczią klebonijoj jauną žydelkaitę. Kaszin, ar tą žydelkaitę nieks ne prikalbinėjo pereiti į katalikiszką tikėjimą? Pagal teisybę ir tuos reikėtų aresztuoti.

Į Vilnių ant vasaros atkako italiszka operos trupa, kuri per visą vasarą davinės perstatymus Didžiamjam miesto teatre.

Szįmet pasidaugino iszeivystė isz Lietuvos; žydai pradeda vėl neszdintiesi į visus krasztus; daug keliauja jų į pietinę Afriką. Veja mat laukan žmonis netikusios Lietuvoj politiszkos ir ekonomiszkos sanlygos.

Vilniuje ant miesto ulyczių paskutiniuose laikuose atsirado daug beproczių, apie kuriuos nieks nesirupina, o tuom tarpu terp besivalkiojanczių yra ir pavojingi beprocziai.

2 d. liepos atkako į Vilnių Martusevicziaus szeimyna isz Liepojaus ir apsistojo hotelyj Passage. Tą paczia dieną motina Martusevicziaus, 70 metų senelė, iszėjo isz hotelio ir prapuolė. Kur ji dingti galėjo, nežinia; nė policija nė jokio prapuolusios pėdsakio ne susekė.

Pereitą sanvaitę už javus mokėjo Vilniuje: už pudą rugių 90—95 kap., kvieczių 1 rubl. 10 kap. — 1 rubl. 20 kap., miežių 95 kap., grikų 1 rubl. 20 kap., avižų 1 rubl. 10 kap., ruginių miltų geriausių 1 rub. 70 kap., prastų 96 kap., kvietinių miltų geriausių 1 rub. 70 kap., prastesnių 1 rub. 60 kap., grikų kruopų 1 rub. 80 kap., avižinių 1 rub. 60 kap., miežinių 1 rub. 90 kap., kvietinių 1 rub. 70 kap. Pudas szieno 65 kap., sziaudų 40 kap.

Visose Vilniaus dijecezijos katalikiszkose bažnycziose, ant praszymo ukininkų, laikomos yra dievmaldystos ant iszpraszymo apsistojimo nesiliaujanczių nuo seniai lytų. Mat Lietuvoj yra teipjau kaip ir Amerikoj.

Pereitą sanvaitę už valgio produktus mokėjo Vilniuje: už geriausius kvietienius pyragus po 12—15 kap. už svarą; už varszavinius pyragaiczius 8 kap., prancuziszkus pyragaiczius po 5 kap. už banduté. Svaras piklevotos geriausios duonas 4 kap., prastesnės 3 kap., juodos 2½ kap. Svaras geriausios jautienos be kaulų 19 kap., su kaulais 13 kap., II sorto 10 kap., III sorto 8 kap.; verszienos I sorto 12 kap., II sorto 9 kap. Kiaulienos 14—15 kap., rukytų laszinių 22 kap. svaras. Pudas sudyto sviesto 11 rub., 25 kap. Svaras druskos 1½ kap., pudas 55 kap. Svaras miežinių kruopų 4½ kap., avižinių 4 kap., grikinių 4½ kap.

Ant administratoriaus katalikiszkos Vilniaus dijecezijos, vietoj isz Vilniaus iszgabento vyskupo Zvieravicziaus, likosi iszrinktas prabaszczius Auszros Vartų bažnyczios, kunigas Franckevycze. Ir kaipo administratorius dijecezijos jis pasi'aiko Auszros Vartų bažnyczios prabaszczystą.

Isz Vilniaus gub.

Pirmoje pusėje berželio mėnesio Vilniaus gub. buvo 34 gaisrai, kurie užgimė: nuo neatsargumo 1, nuo negerai įtaisytų ir nevalytų kaminių 4, nuo padegimo 10, nuo perkuno įtrenkimo 2 ir nuo nežinomų priežasczių 17. Visuose atsitikimuose ugnelė pridirbo blėdies ant 46280 rubl.

Netikėtų mirczių buvo 22. Vaikžudysczių 1. Užmuszystų 1. Negyvėlių rado 2.

Vagystų papildė 24; pavogė daigtų už 2002 rubl., gatavų pinigų 2664 rub. 30 kap. Arklių pavogė: Vilniaus pav. 4, Trakų 5, Szventėnų 2, Lydos 6, Vileikos 5 ir Aszmėnų 3; isz viso 25 arklius.

Miestelyj Molodecznoj terp kiaulių siauczia rožė. Nuo 2—14 dienos berželio rože apsirgo 12 kiaulių, isz kurių 9 pastipo.

Naujos bausmės.

Už lietuvystę likosi vėl nubausti sekanti lietuviai:

Ambrazaitis isztremtas ant 3 metų į Viatkos gub.; D-ras Sketeris isz Žeimio — ant 2 metų į Maskoliją; Vl. Požela, mokintinis 8-nių kliasų — ant 2 metų (apsigyveno Smolenske); Dr. Szliupas Rokas isz Kauno — ant 2 metų (apsigyveno Vladivostoke); Lukauskis, advokatas isz Sziaulių — ant 2 metų; Danilavyczia J., sudo sekretorius isz Sziaulių — ant 2 metų; Brad žiukė, dentistė — ant 1 metų (apsigyveno Smolenske); Kun. Janulaitis Pranis isz Traszkunų — ant 1 metų (apsigyveno Smolenske); Kun. Szleivys isz Kulių — ant 2 metų (apsigyveno Charkove); Kun. Opulskis isz Panevėžio pav. — ant 2 metų (apsigyveno Poltavoj); Jodinskytė E. isz Szlobiszkio, pavesta policijos priežiurai ant 1 metų.

Isz Panemunėlio, Zarasų pavieczio.

Szįmet per Sekmines kunigas Szereiva iszkeikė isz sakyklos visus skaitanczius knigas ir laikraszczius. Ne gana to, iszdavė policijai sziuos vyrus: Juozą Sirvydą, Antaną Kvederą ir Mateuszą Marczionį isz Tindžiulių. Pas Sirvydą atsiuntė kunigas czielą gaują fanatikų tamsunų, kurie nakties laike norėjo jį suriszti ir vežti pas assesorių, iszduoti valdžiai kaipo blėdingą vieszpatystei žmogų. Bet tas vyras, matydamas, kad czia ne juokai, iszsprudo nakties laike vienmarszkinis ir nė ne atsisveikinęs su savo motere ir mažais vaikeliais, turėjo traukt į užrubežius. Jis jau sykį, už platinimą knigų, 1896m. sedėjo kalinyj czielus metus ir paskui tapo isztremtas isz Lietuvos į Maskoliją ant 3 metų. Labiausiai atsižimėjo sziame darbe szie įjudoszai, kurių vardus czia paduodame: Pranskunas isz Panemunių (žiur. kor. "Tėv. Sarg"), Aug. Mažeikis, Viduolis isz Vebriszkių, Baltrunas Kubilius ir Sabalauskas; o isz bobų szios: Alena Mekuszaitė, Karuse Jagaitė, Pranciszkona dvaro akmistrinė ir Papaurelienė. Po tam į porą dienų apsiautė visą parapiją gaujos žandarų ir padarė daugybę kratų. Aresztavo Ant. Kvederą ir Mat. Marczionį, nors pas juos nieko ne rado. Mat kunigo buta nurodyta, kas ir kokias knigas skaito. Krėsdami, jieszkojo vis "Varpo", "Ukininko", "Naujienų", "Smerties", "Parmazono", "Kas yra ir kas bus" ir "Atsiszaukimų", bet niekur tokių nerado. Kad prie Mateuszo Marczionio subruzdo raudonsiuliai, tai žandarų pulkauninkas, po iszkrėtimo, ėmė jį kvost: "ar tu pažįsti, girdi, Sirvydą?" Nors nieko ne iszkvotė, bet Marczionį aresztavo ir iszvežė į Zarasus. Ar tai ne gėda kunigui užsiimti denuncijacijoms (Yra tokių ir Amerikoj. Red.?) Ar ne geriau, vietoj kunigauti, pristoti prie žandarų?

Vargamatis.

Isz Kauno.

Nuo ateinanczių mokslo metų, prie ėsanczios Kaune prekystos mokyklos Chreszcziko bus parengti privatiszki kursai prekystos. Ant kursų bus priimami mokintiniai baigę pradines mokyklas, turinti daugiau kaip 12 metų; kursai bus padalinti į du skyriu: vyriszką ir moteriszką. Mokijs czia: tikėjimo mokslo, maskoliszkos kalbos, aritmetikos, prekiszkų rokundų, buchhalterijos, korespondencijos, kaligrafijos ir svetimų kalbų; vokiszkos ir prancuziszkos. Mokslas trauksis vakarais. Egzaminai norinczių ant kursų prisiraszyti bus pradžioj rugsėjo mėnesio.

Kauno ir Reseinių žemdarbystės draugystės terp prigulinczių į draugystę dvarponių nori įvesti priverstiną asekuravimą laukų darbininkų nuo nelaimių ir senatvės. Įstatai apsaugojimo darbininkų kasos likosi jau apdirbti ir persiųsti ant užtvirtinimo vidaus ministerijai, kuri gal ne stabdys gero noro žemdarbystės draugysczių Kauno gubernijos.

Isz Bobruisko, Minsko gub.

Atkako czia isz Paryžiaus agentas žyd szkos kolionizacijos draugystės, susitvėrusios Paryžiuj. Minėti agentai ketina pastatyti sudegusiame Bobruiske kelis namus, kuriuose butų pigus ir sveiki gyvenimai neturtingoms žydų szeimynoms. Ant to mierio Paryžiaus draugystė paskirta 100.000 rubl. pinigų, už kuriuos Bobruiske pastatys 8 murinius namus.

Isz Druskėnikų, Garteno gub.

14 d. liepos Druskenikų maudynių įtaisose užgimė gaisras. Ugnis pasirodė pirmiausiai vannų dalyj ir tai abiejuose tos triobos galuose ant syk. Ant gelbėjimo subėgo aplinkiniai gyventojai, bet ir jie ugnies užgesinti ne įstengė; degti paliovė vien tąsyk, kada isz visos maudynių triobos liko tik pamatai. Blėdys ugnies padarytos labai didelės. Dėl sudegimo vannų triobos, szįmet maudynių sziltose vannose visai ne bus. Nuo ko užgimė gaisras, tikrai ne žinia.

Isz Prusų Lietuvos.

Vaikžudys Kodjons, kuris už nunuodinimą vaiko, kurio tėvu pats buvo, likosi Klaipėdos sudo ant pakorimo nuspręstas, pats suskubino bausmę, nes kalėjime pasikorė. Sargai kalėjimo rado ji jau ne gyvą.

Isz Londono.

5 dieną liepos szių metų tapo suszauktas kvartalinis susirinkimas suszelpiamosios draugystės "Vienybės Lietuvių". Nors buvusis sekretorius, K. Tumosa, isz leisdamas bilas, nepadėjo draugystės užvardyjimo (dėlko tą padarė, tikrai nežinia), vienog ant susirinkimo nedaug truko sanarių. Dienos rėdas buva toks: perskaitymas protokolo, peržvalga Draugystės stovio, rinkimas komiteto ir mokescziai. Sekretoriui perskaiczius protokolą, prezidentas, A. Sakalauckas, apgarsino atskaitas pusės metų, o revizoriai patvirtino ir pripažino finansiszkus reikalus komiteto teisingai atliktus.

Po iszduotų atskaitų, prezidentas Sakalauckas, trumpai paaiszkinęs priežastis, dėl kurių užsitraukė rinkimas komiteto, pridurė, kad, pagal sanarių sutartį, gali pasilikti arba tas pats komitetas, arba reikia rinkti naują. P. J. Szilkauskas, pasipraszęs balso, savo kalboje nurodė, kad komitetas dorbavosi teisingai ir velijo likti ant vietos iki pabaigai meto. Po tam kalbėjo p. V. Barulis, kuris nurodė klaidas sekretoriaus K. Tumoso ir kasieriaus V. Žemaiczio, kurie, pritardami kun. Szlamo godumui ir nepagirtiniems jo mieriams, pastatė Draugystę ant kraszto prapulties, ir jei ne tvirtumas gabesnių vyrų, be abejonės draugystė, per žiaurumą Szlamo ir jo pasekėjų, butų turėjusi iszirti. Prie to pridėjo ir iszleidimą paskutinių pakvietimų be draugystės vardo. Barulis klausė p. Tumoso, dėl ko jisai, turėdamas rankose įstatymus, jų nepildo? — Tumosa savęs neteisino, matyt nebuvo kaip, tik už klausė sanarių, ar jie, gavę pakvietimus, suprato dėl ko jie iszleisti? — Pabaigus p. Baruliui savo kalbą, atsiliepė garsus delnų plojimai, kas reiszkė, kad jis teisybę pasakė. Potam prabilo Tumosa. "Matyt isz visko, sakė jis, kad asz kalcziausias, rengęs draugystei prapultį. Jeigu asz negeras, tai atsisakau nuo sekretorystos, į mano vietą rinkite kitą". Kandidatu ant naujo sekretoriaus tulų sanarių tapo perstatytas A. Krajauckas, ir abelnu balsavimu už sekretoriu priimtas. Rodosi laike balsavimo prieszų nebuvo, vėliau isz kampų ėmė kilt protestai girdi, yra daug geresnių vyrų negu Krajauckas; bet kad tokių balsų buvo mažai, tai nieks ant jų nepaisė. Pabaigus rinkimą sekretoriaus, kasos dabotojas V. Barulis apreiszkė, kad jis pasirengęs iszkeliauti į Lietuvą, todėl į jo vietą reikėjo rinkti kitą. Kandidatais tapo perstatyti: J. Szitkauskas, K. Tumosa ir J. Levinskis. Esant keliems kandidatams, rinkimas turėjo but atliktas slaptu balsavimu. K. Tumosa, nors ne buvo reikalo, pats dalino sanariams užraszymo korteles, gal tikėdamas gauti daugiau balsų ir isz tikro jo draugai Szlaminiai taikėsi net po kelias korteles įmesti į skrybėlę renkanczio. Nors buvo dabojama, vienok atsirado apie 5 balsai daugiau negu buvo sanarių. Suskaiczius balsus, pasirodė, kad Szitkauskas gavo 19, — Tumosa 16 — ir Levinskis 3. Tokiu budu Szitkauckas tapo iszrinktas ant kasos dabotojaus ir užėmė savo vietą. Kasierius V. Žemaitis padėjo kaucijos £, 5. Kaip matyt, reikalai Draugystės "Vienybės L." pasitaisė ir ant toliau eitų gerai, jeigu ne kun. Szlamas su savo intrigoms. Laikui bėgant ir tas turės pasiliauti, nes ant kiek patėmyta, sanariai pradeda laikytis įstatymų ir nors po mažai — daboti tvarką laike susirinkimų. Per szį susiriukimą nors neapsėjo be vaidų, bet vis gi atlikta, kas prigulėjo ir du nauji geri sanariai pateko į administraciją Dr tės.

Sanarys Dr tė "V. L".

Isz Manchester, Anglijoj.

12 d. liepos szių metų czianykszcziame Lietuviszkame Kliube Draugystės Szv. Jurgio(?) užgimė smarkios musztynės terp susirinkusių kriauczių, sziauczių ir kitokių darbininkų; mat czia labiausiai terp savęs ne sutinka kriaucziai su sziaucziais. Teisybę sakant ir terp visų czianykszczių lietuvių nėra sutikimo ir vienybės; prie geros progos ir kiti garai apsidaužo. Laike musztynių Kliubo kedės likosi sudaužytos; iszdaužė ir Kliubo langus. Jeigu policmonai ne butų atbėgę, gal isz Kliubo butų likę tik griuvėsiai. Isz lauko stovinti su plytoms daužė langus, o viduryj ėsanti daužė viens kitam pustusczias makaules.

Minėtame Kliube per ilgas metų eiles airiai turėjo susirinkimus, o vienog nieks nė langų ne daužė, ne kėlė nė musztynių; lietuviai ne nuo seniai paėmė Kliubą, o musztynių jau buvo daug; vienam ranką iszmuszė ir tas per kelias sanvaites dirbti ne galėjo. Ne buvo dar czia baliaus, ant kurio ant galo pagalios ne butų buvę musztynių. Prakalbos ir mitingus retai rengiame, bet ir ant jų, kiek buvo parengtų, ne apsėjo be barnių ir iszsikoliojimų. Mat musų broliai manchesteriecziai, jeigu kitur susipyksta, ateina į Kliubą piktumą nuvaryti; laksto ir tie, kurie prie Kliubo ne nori prigulėti, ne prisideda prie jo užlaikymo.

Kadangi terp musų miesto lietuvių nėra vienybės, vietoj dirbti kas nors kruvoj, mes viens kito darbus stabdome, per tai ne galime nieko svarbesnio nuveikti. Dėl stokos vienybės mes ne galime nė savo kunigo turėti. Dabar atvažiuoja czia isz Liverpooliaus iszmokęs sziaip teip lietuviszkai airys kunigas Hughes dusyk ant mėnesio atlaikyti lietuviams dievmaldystą, bet susirgęs lietu-

vis ne gali gauti mokanczio lietuviszkai kunįgo, turi arba mirti be kunįgo, arba szauktiesi nemokantį lietuviszkai, su kokiu retas lietuvis gali susikalbēti.

Manchesteryj lietuvių gana didelis burelis, bet lietuviszkų biznių nēra; kur tik daugiau lietuvių apsigyvena, tuojaus ten atsiranda żydiszki kromeliai ir juose lietuviai viską perką, żydams lobį krauja. Manchesteriecziams vis rodosi, kad lietuvis be żydo ne gali gyventi.

Sakalas.

Isz Peterburgo.

Lietuvių Suszelpiamoji Draugystē kelē dramatiszką ir literaturiszką vakarą. Losziama buvo Keturakio komedija 3 aktuose p. a. "Amerika Pirtyje". Dekliamuotos buvo eilēs: "Jonas Tvardauckas", "Lietuvaitei nemokanczіai lietuviszkai" ir keletas kitų smulkesnių veikalų; ant galo p. J. Zaukos choras padainavo 10 dainų, isz kurių, tulos buvo net dusykiu atkartotos. Komedijos loszimas prastai ējo, nēs, kaip davēsi matyti, artistai ne buvo atsakancziai prirengę rolių, todēl turējo, ausis isztempę, klausyti suflerio. Geriau atliko savo roles: p. Karsztis — Vinco rolę; p. Vaiczulis — pirszlio ir p. Antanaitis — Antano; nors ir jie nevisur priderancziai loszē. Tą vakarą turējo laimę vieszai priesz publiką pasirodyti nauji dekliamatoriai: mergelē Gabalytē, p. Stankunas ir p. Szeszkevicze. Dainos publikai patiko, ką liudyja, kad padainavo jų 10, o keturias reikējo paantrinti; geriausiai padainavo dainą "Guli, guli bernużelis".

Vakaras żmonių sutraukē ne mażai; pagal bilietus sprendżiant, jų buvo apie 700; didesnē dalis buvo lietuviai. Kalbant tesigirdē jo lietuviszkai. Kaip girdēt, pelno vakaras davē 242 rubl. 80 kap.

Dobrego Vaks.

Isz Amerikos.

Nuotrotos amerikonu ant Filipinu salu.

WASHINGTON, D. C. Pagal Amerikos rando atskaitą, iki 16 d. liepos szių metų ant Filipinų salų buvo iszsiųsta amerikoniszkų paprastų kareivių 12383, ir 4135 oficierai. Nuo 4 d. vasario 1899 m. iki 30 d. balandżio szių metų turējo jie 2561 susirēmimą su filipinieczіais. Susirēmimuose tapo użmuszti 936 kareiviai ir 69 oficierai; nuo ligų pasimirē 2535 kareiviai ir 47 oficierai; visokiuose nelaiminguose atsitikimuose prażuvo 123 kareiviai ir 6 oficierai, prigērē 257 kareiviai ir 6 oficierai; nusiżudē patys 72 kareiviai ir 10 oficierų, ne musziuose tapo użmuszti 91 kareivis ir 1 oficieras; taigi ant Filipinų salų prażuvo iki 16 d. liepos 4016 amerikonų. Apart to, susirēmimuose 2707 kareiviai ir 90 oficierų tapo paszautų. Sudējus viską į kruvą, pasirodo, kad nuotrotos amerikonų ant Filpinų salų ne teip mażos, ir tas atsitiko vien per tai, kad tuli amerikoniszki politikieriai użsimanē użdēti jungą ant sprando liuosybę mylinczių żmonių, o tuli kapitalistai tik si galēsę isznaudoti, żinoma, ant savo paczių naudos, gamtiszkus turtus tų salų. Uż tuos nieko bendro su civilizacija ir dora ne turinczius użsimanymus tulų politikierių ir kapitalistų, tautai reikia aukauti tukstanczius gyvasczių savo vaikų ir szimtus milijonų doliarų savo turtų. Ką gi isz to pelno tauta? Nużudo vien seną garbę kaipo liuosybēs apginēja.

Necivilizuotos sanlygos.

LANDERS, WYO. Susiorganizavo czia isz 150 vyrų plēszikų pulkas. Pirmiausiai użmuszē jie avių piemenę Gulaxes. Paskui apstojo avių bandas, piemenis iszvaikē, paskerdē 2000 avių, o 65-000 nuginē į kalnus, kur jos be abejonēs pateks draskantiems żvērims. Piemenis pagazdino użmuszimu, jeigu jie bandytų surinkti iszvaikytas avių bandas. Szerifas nieko niekszams negali padaryti. Be abejonēs reiks szaukti po ginklu miliciją. Tokių atsitikimų, turbut, nēra nē ant Filipinų salų, nors Amerikos politikieriai perstato filipinieczius ne vertais liuosybēs, negalincziais rēdytiesi savistoviai, be amerikonų globos.

Isztroszkeliai użmusze saliunininka.

NEW YORK. Pereitos nedēlios dieną į saliuną George Backero, ant 131 W. str., atējo du vyriszkiai ir pareikalavo alaus. Kadangi New Yorke nedēlioms użdrausta pardavinēti svaiginanczius gērymus, tai saliunininkas ne davē. Uż tai sveczіai iszsitraukē revolverius ir perszovē Backerą; padarę tą, isz saliuno iszbēgo.

Stoka angliu.

NEW YORK. Dēl sztraiko kalnakasių, prekēs anglių pakilo czia iki 10 dol. uż toną ir tai ne galima gauti; krautuvēse kietos anglys iszsibaigē. Tulos geleżinkelių kompanijos pareikalavo anglių isz Anglijos; dabar Amerikos geleżinkeliams isz Cardif, Valijoj, gabena pusę milijono tonų kietų anglių. Jeigu sztraikai użsitrauks ilgiau, reiks isz svetur parsigabenti dar daugiau anglių.

Tracy prapuole.

SEATLLE, WASH. Valdżios per kelias sanvaites gaudē isz Oregono kalējimo pabēgusį użmuszēją Tracy; kelis kartus pasisekē jį pasivyti, bet paimti ne pasisekē. Dabar jis prapuolē; nē su szunų pagelba ne galima jo pēdsakio surasti. Szerifas su savo żmonēms sugrįżo į miestą, kadangi ne żino, kur reikia pabēgēlio jieszkoti.

Użsinuodino 40 żmoniu.

MARYVILLE, TEN. Nuo limonados użsinuodino czia 40 żmonių; du isz użsinuodinusių turēs mirti. Prieżastis użsinuodinimo yra ta, kad į limonadą buvo įdēta perdaug vyno akmens rugszties.

Paskendo laivai.

CHEBOYGAN, MICH. Laike tirsztos miglos ant eżero, 25 d. liepos, rytmetyj, susimuszē du garlaiviai: "Fred Pabst" ir veżantis 2500 tonų geleżines rudos isz Escanaba. Veżantis rudą laivas perskilo pusiau ir paskendo; żmonis nuo jo vienog visus iszgelbējo.

Amerikoniszkas urednínkas pasisavino pinigus.

Amerikonas kasierius ant salos Cebu, ant Filipinu salų, Ros Douglas, pasisavino diktai filipiniszkų pinigų. Uż tą pateko po sudu. Sudas rado jį kaltu, bet dar nusprendimo neiszdavē. Gal szito ne paliuosuos nuo bausmēs, bet tikrai żinoti ne galima. Jeigu jį paliuosuotų, gal ir jam tuli amerikonai parengtų ovacijas, kaip tai parengē paliuosuotam Kubos paczto virszininkui Rathbonui.

Galviju sziltines.

Pietinēj dalyj szteto Kansas terp raguotų galvijų siauczia karsztligēs, nuo kurių pastipo su virszum szimtas galvijų vien Dexter pavietyj. Epidemija tojē platinasi vis labiau ir apima vis didesnius plotus.

Suaresztavo 29 chinieczius.

NEW YORK. Ant prisakymo inspektoriaus chiniszko departamento likosi Brooklyne suaresztuoti 29 chinieczіai, kadangi mat jie, neturēdami tiesos, atkako į Ameriką ir slapta iszlipo ant kranto.

Nori apskusti sudżia.

PARKERSBURG, PA. Czianyksztis sudżia Jackson ne perseniai iszdavē użdraudimą kalnakasių organizacijai prikalbinēti dirbanczius darbininkus pristoti prie sztraiko. Kądangi użdraudimas tas be pamato, vienpusiszkas, tai kalnakasių organizacijos virszininkai ant użdraudimo ne paisē; uż tai sudżia iszdavē prisakymą juos suaresztuoti. Kalnakasių organizacija dabar jieszko pamatų, ar negalima bus sudżią apskųsti. Amerikos sudżios turi daugiau galybēs negu kraszto prezidentas ir uż savo nusprendimus priesz nieką neatsako, todēl tankiai iszduoda nieko su teisybe neturinczius nusprendimus. Ant sudżių patenka ne visada doriausi teisybēs apginējai.

Vaidai terp Amerikos ir Japonijos.

Użgimē smarkus vaidai terp Amerikos ir Japonijos uż gulinczias ant Didżiojo oceano salas St. Marco, kurias amerikonai użsimanē użimti. Salas tas vienog Japonija laiko uż savo savastį, jos japonieczių surastos ir kolionizuotos 1878 m. Neżinia, katra pusē czia nusilenks. Japonija prie tų salų, ginti savo reikalus, nusiuntē kariszką laivą.

Paverże isz trukio 50000 dol.

VERMEJILLO, MEXICO. Netoli nuo czia, plēszikai iszplēsze expresinį trukį meksikoniszko Centraliszko geleżinkelio. Plēszikai buvo trys amerikonai. Du isz jų pasislēpē bagażiniame vagone, o treczias įsēdo į vagoną treczios kliasos. Kaip tik trukis atsitolino nuo stacijos, visi trys plēszikai suējo į kruvą, įsiverżē į expresinį vagoną, iszardē pinįginę szēpą ir isz jos paēmē vieną pundą su 50000 dol. pinigų ir kitus pinįginius siuntinius, bet dar neżinia, kiek tuose buvo pinįgų; su pinįgais nuszoko nuo trukio ir prapuolē.

Skaitlius farmu Amerikoj.

Isz statistiszkų żinių, surinktų liaudēs suskaitytojų, iszpuola, kad daugiausiai farmų yra Texase, nēs 352190; sztete Missouri yra jų 284886, Alabamoj 223220, Georgijoj 224691, Illinois 264151, Kentucky 231667, Iowoj 228622, Indianoj 221897, Michigane 203-261, Mississippi 220803, New York 226720, Sziaurinēj Carolinoj 224637.

Pasekmes żemes drebejimu.

Amerikos rando komisija, matuojanti gilumą Meksikoniszkos jurių kojos, nusistebējo, susekusi, kad dabar vidutinis gilumas visos tos jurių kojos, didesnēs uż Baltiszkas jures, net prie Suvienytų Valstijų, daug mażesnis negu buvo 20 metų atgal: seniau laike matavimo dugno rado vidutini gilumą 60 siulų, dabar gi jis siekia vos 25 siulus. Jeigu dugnas dar labiaus iszkiltų, vietoj jurių, pasidarytų sausżemis. Mat visą Meksikoniszkos jurių kojos dugną iszkēlē paskutiniai żemēs drebējimai ant salų Martinique ir Szv. Vincento.

Iszgyde perkunas

PROVIDENCE, N. Y. Netoli nuo czia, Queen Roveryj, gyvena Jonathan W. Jones, kuris nuo seniai sirgo reumatizmu. Pereitoj sanvaitēj trenkē į jį perkunas, bet tik apsvaigino, ne użmuszē. Kada Jones atsigavo, tai patēmyjo, kad perkunas ne tik nē jokių blogų pasekmių ne paliko, bet iszgydē visai nuo reumatizmo, kurio daktarai ne galējo iszgydyti. Tame nieko negalimo nēra.

Elektriszkas geleżinkelis per Amerika.

PIERRE, S. D. Susitvērē czia kapitalistų kompanija su 50 milijonų kapitalo, kuri nori padirbti elektriszko geleżinkelio liniją nuo Duluth, Min. į Galvestoną, prie Meksikoniszkos jurių kojos.

Nelaimes ant geleżinkeliu.

ROVENNA, OH. Netoli nuo czia, ant Pittsburg & Western alkunēs Baltimore & Ohio geleżinkelio expliodavo trukio garinis katilas. Pie to viena ypata likosi ant vietos użmuszta, o dvi mirtinai apkultos. Expliozija buvo teip smarki, kad ji iszmetē isz rēlių trukio masziną.

ROCHESTER, N. Y. Netoli nuo czia, ant Rochester & Irondequoit elektriszko geleżinkelio koki ten piktadariai stengēsi iszmesti isz rēlių trukį. Trukio rods ne iszmetē, bet prie to du karai susimuszē ir 7 pasażieriai tapo sunkiai apkulti; lengviaus apkultų yra daug.

MC CONNELLSVILLE, OH. Netoli stacijos Douds, ant Ohio & Little Kanawah geleżinkelio, pasażierinis trukis iszszoko isz rēlių ir nupuolē nuo augszto kelio pylimo. Prie to viena moteriszkē likosi ant vietos użmuszta, viena ypata mirtinai sużeista, 6 sużeistos sunkiai, kiti pasażieriai sużeisti lengviau; isz viso sużeistų yra 30 żmonių.

DAYTON, OH. Netoli stacijos Trebin, ant Panhandle geleżinkelio, isz rēlių iszszoko pasażierinis trukis ir susidaużē. Prie to viena ypata likosi użmuszta, kita teip sunkiai sużeista, kad nuo to pasimirē. Po użsidegusiais vagonų griuvēsiais sudegē trys pasażieriai. Sunkiai sużeistų pasażierių yra daug, o terp jų yra ir mirtinai sużeisti.

TUCSON, ARIZ. Netoli Ragubs, ant Sierra geleżinkelio, pasażierinis trukis, użbēgęs ant vandens pragraużto pylimo, iszszoko isz rēlių ir isz dalies susidaużē. Prie to penki geleżinkelio tarnai likosi użmuszti, o trys pasażieriai sunkiai sużeisti.

Tvanai.

SPRINGFIELD, ILL. Ilgai besitraukę lytus pagimdē tvanus sztete Illinois, o tie pridirbo ne mażai blēdies laukams. Aplinkinēse Havana pakilę vandens iszardē Lasy pylimą ir użliejo 12000 akrų dirvų javais użsētų ir viską ant to ploto isznaikino. Burcan pavietyj, iszsilieję per krantus Henepin kanalo vandens, nuneszē dvi farmas; prie to prigērē keli szimtai besiganancziu galvijų.

DALLAS, TEX. Szitose aplinkinēse nuo pereitos sanvaitēs nesiliauja lytus, kurie pagimdē tvanus. Trukių bēgiojimas ant Texas Pacific geleżinkelio pasiliovē. Miestelis Big Springs vandens apsemtas ant 10 pēdų gilisi. Medvilnēs pliantacijos su visu vandens nuplautos.

Expliozijos.

PINTO, MD. Namuose W. H. Featherso expliozija gazolininio peczіaus pagimdē gaisrą. Ugnyje prażuvo ir dvejatas Featherso vaikų.

WASHINGTON, D. C. Laike audros trenkē perkunas į rando parako magazynus Indian Head. Sudegē prie to 58000 svarų beduminio parako.

DECATUR, ILL. Netoli nuo czia, miestelyj Pierson, dirbtuvēse Williams Moonman expliodavo garinis katilas. Expliozijos 8 vaikai likosi sunkiai sużeisti, o viena sużeista mergaitē turēs mirti.

PORTLAND, ORE. Ant Columbija upēs, drutinant jos krantus, expliodavo dinamito skrynutē. Expliozijos keturi darbininkai likosi użmusti.

Audros.

VALPARAISO, ILL. Pereitos sanvaitēs seredoj siautē czia baisi perkunija. Perkuno likosi użmusztas 48 metų Samuel Bistel. Nuo perkuno įtrenkimo sudegē czia 3 namai ir dvi ne gyvenamos triobos.

IRVIN, PA. 25 d. liepos szitose aplinkinēse siautē baisi audra su debesų praplyszimais. Użvinę vandens iszardē pylimus ir użliejo visą miestelį. Per tai darbai visose dirbtuvēse turējo pasiliauti. Audra daug blēdies pridirbo ne tik visoje Pennsylvanijoj, bet ir sztete New York.

Vetros.

VANCOUVER, B. C. 26 d. liepos szitose aplinkinēse siautē smarkios vētros, kurios ne mażai blēdies pridirbo. Laike tų vētrų prażuvo 10 żmonių, bet truksta dar kelių żvejų valczių, iszplaukusių priesz vētrą ant żvejonēs. Gal valtys ir żvējai prażuvo; apie juos nēra nē jokių żinių.

Gaisrai.

OKA, QUEBEC. Sudegē czia puikus trapistų kliosztorius. Blēdį ugnies padarytą skaito ant 300000 dol., viskas gi użasekuruota buvo vos ant 100000 dol. Terp kitko ugnis isznaikino ir 14000 galionų vyno. Sudegusiame kliosztoriuj gyveno 97 zokoninkai; jie visi iszsigelbējo.

ALBANY, N. Y. Siautē, czia ant Beaver str., baisus gaisas, kuris pridirbo blēdies ant 740000 dol.

Isz darbo lauko.

¶ PHILADELPHIA, PA. Darbininkai Gold Beaters National Union pakēlē sztraiką.

¶ CHICAGO, ILL. Sztraikas vaikų telegramų iszneszіotojų pasibaigē. Sztraikavę vaikai sugrįżo prie darbo.

¶ NEW YORK. 300 darbininkų dirbanczių prie statymo naujo geleżinio tilto ant East River pakēlē sztraiką.

¶ TOPEKA, KANS. Nuo 1 d. rugpiuczio darbininkai Atchison, Topeka & Santa Fe geleżinkelio gaus ant 10—12½% didesnes algas.

¶ IRVIN, PA. Naujai susitvērusi czia kompanija pastatys didelēs alaus leidinyczias, kuriose ras darbą daugiau negu 100 darbininkų.

¶ CHICAGO, ILL. Dirbanczios Chicagos piovinyczіose moterys ir merginos nutarē sutverti uniją ir pareikalauti geresnių uż savo darbą algų.

¶ CHICAGO, ILL. Pasibaigē sztraikas merginų, dirbanczių czianykszczіose pirsztinių dirbtuvēse. Darbdaviai sutiko pakelti darbininkių algas.

¶ BURLINGTON, IA. Szēnių klotojai Iowa & St. Louis geleżinkelio pakēlē sztraiką. Darbininkai reikalauja trumpesnio darbo laiko be sumażinimo algų.

¶ MANILLA, ANT FILIPINU SALU. Czianykszczіai cigarų dirbējai, isz viso 7000 darbininkų, pakēlē sztraiką; jie reikalauja didesnių uż savo darbą algų.

¶ SAGINAW, MICH. United Mine Workers of America atmetē Michelio su kastynių savininkais apdirbtą użmokesnio tabelę.

¶ CHICAGO, ILL. Telegramų iszneszіotojai pakēlē sztraiką ant iszkovojimo geresnio użmokesnio uż iszneszіojimą telegramų.

¶ OMAHA, NEBR. Dratų jungējams Nebraska Telephone Co. likosi pakeltos algos ant 10 — 25c. ant dienos; apart to, kompanija sutiko pripażinti uniją.

¶ ALLIANCE, OH. 700 darbininkų American Steel Casting Co. dirbtuvių pakēlē sztraiką, kadangi kompanija nutraukē jiems nuo algų uż negerą nuliejimą geleżies.

¶ WILKESBARRE, PA. Kastynių savininkai tiki, kad Rock Miners atsiszauks, iszreikszdami norą grįżti prie darbo, bet tas ne daug svers ant besitraukianczių czia sztraikų.

¶ TAMAQUA, PA. Lehigh Coal & Navigation Co., oloj Nr. 12, pradējo darbus su scabsais. Sztraikuojanti kalnakasiai iki sziol tam kompanijos użsimanymui ne bandē pasiprieszinti.

¶ AUGUSTINA, GA. Sztraikas darbininkų medvilnēs dirbtuvių Long Manufacturing Co. traukiasi toliau. Darbininkai kitų kraszto medvilnēs dirbtuvių nutarē szelpti sztraikuojanczius sandraugus.

¶ NEW YORK. Czianykszczіai organizuoti żuvių sudintojai ir darinētojai pareikalavo didesnių algų ir pripażinimo unijos. Jeigu tas ne bus darbdavių priimta, darbininkai nuo 1 d. rugpiuczio nutarē sztraikuoti.

¶ VIVIAN, W. VA. Czianykszczių anglių kastynių darbininkai sztraikuoja nuo 9 d. berżelio. Sztraikas użgimē todēl, kad kompanija sulaużē su darbininkais padarytą sutarimą, ne pildē to, ką darbininkams buvo pażadējusi.

¶ CHICAGO, ILL. Santaikos sudas sutaikymui tarnaujanczių ant elektriszkų karų su kompanija, iszdavē tokį nusprendimą, kokio kompanija norējo: pripażino tarnaujantiems vien tą, ką kompanija be sudo pasiulē, taigi po 24c. uż darbo valandą.

¶ NEW YORK. Dēl sztraikų anglekasių, iszveżimas kietų anglių szįmet pasimażino ant 11129-269 tonų. Iki sziol ne matyt nē jokio żenklo, kad sztraikai greitai pasibaigtų. Antlantiko pakrantēse nuo Baltimorēs iki New London krautuvēse pasibaigē jau anglys.

¶ ELWOOD, IND. Suvażiavo czia delegatai darbininkų geleżies ir plieno dirbtuvių ant apkalbējimo darbdavių użmanyto numażinimo ant 25% darbininkų algų. Organizacijos virszininkai kalbina darbininkus sutikti ant numażinimo algų, kadangi tąsyk dirbtuvēs galēs dirbti per 11½ mēnesio, o kitaip jos dirbs tik 10 mēnesių.

¶ WILKESBARRE, PA. Prasidējo 11 sanvaitē kalnakasių sztraiko, bet visgi jo galo ne matyt. Kastynių savininkai stengiasi tulose kastynēse pradēti darbus su scabsais, tik neżinia, ar tas pasiseks. Kompanijos turi pakaktinai sargų ir policistų ant apgynimo dirbanczių darbininkų, tik ne żinia, ar ras pakaktinai mokanczių darbą. Atsibuvo czia susirinkimas delegatų lenkiszkų ir lietuviszkų kalnakasių Wyoming klonies kastynių. Jie nutarē siųsti kolektorius į didesnius miestus rinkti paszelpą sztraikuojantiems darbininkams. Per sztraikus kompanijos daugiau żudo negu atseitų iszpildymas darbininkų reikalavimų, bet jos ant kasztų ne paiso, kad tik galētų nuskriausti kokiu nors budu didinanczius jų turtus darbininkus. Skriaudējas paprastai ne kenczia tų, kuriuos skriaudżia. Sziuom kartu kompanijos, besiprieszindamos darbininkų reikalavimams, bando, ar tuom ne pasiseks iszardyti kalnakasių organizaciją, kadangi susidraugavę terp savę kapitalistai labiausiai bijosi susidraugavimo ir susiorganizavimo darbininkų. Nesuorganizuotus, niekuom terp savęs nesurisztus darbininkus ne sunku pergalēti, susiorganizavusius, emanczius kruvoj uż visos luomos reikalus ir naudą pergalēti daug sunkiau; todēl kapitalistai ir stengiasi iszardyti dar nesusidrutinusius priderancziai darbininkų ryszius.

ISZ Lietuviszku dirvu.

Isz Brooklyno, N. Y.

Didżiamjame New Yorke susztraikavo kriaucziszki darbininkai; sztraikuose dalyvauja 25000 kriauczių. Kitų tautų darbininkai ant syk visi susztraikavo, lietuviszki ne spējo sykiu pradēti sztraiką, jie prie jo pristojo tris dienas vēliaus; szįmet ir lietuviszkų kriauczių daugiau sztraikuoja negu pernai, kadangi mat dabar daugumas lietuviszkų kriauczių, net moterys, priguli prie unijos.

Prieżastis sztraiko yra ta, kad darbdaviai ne nori pripażinti unijos ir kad numażino darbininkų algas. Darbininkų delegatai susirinko New Yorke ir nutarē nepasiduoti ir pareikalauti 56 (vietoj 59) darbo valandų per sanvaitę ir użmokesnio ant 5% didesnio negu buvo pirmai, taigi pakēlimo algų ant 25%. 8 d. liepos iszrinkti darbininkų delegatai nusidavē pas darbdavius ir padavē savo reikalavimus, paskirdami ant atsakymo laiką iki 15 d. liepos. Darbdavių perdētinis pasakē, kad jie moka ant 25% didesnes algas darbininkams negu kituose Amerikos miestuose; ant to delegatai atsakē, kad New Yorke ir valgio produktai yra ant 25% brangesni negu kituose miestuose. Susitaikyti ne buvo galima, kadangi reikalavimai buvo visai prieszingi vienas kitam: kapitalistai norējo isz darbininkų darbo kuo daugiausiai pelnyti, darbininkai vēl norējo uż darbą didesnio użmokesnio.

Dabar darbininkai supranta, kokiais geradējais yra kapitalistai; pamatē, kad nuolankumas ir meldimai darbininkų neiszduoda laukiamų vaisių: juo darbininkai paklusnesni ir nuolankesni, juo labiau juos darbdaviai skriaudżia ir niekina ir nustumia vis į didesnį vargą. Ir kriaucziai, kol buvo su dvasia ir kunu atsidavę malonei savininkų didelių krautuvių, buvo jų skriaudżiami ir paniekinti, kadangi vergų paprastai nieks ne godoja; dirbo jie po 15 valandų ant dienos, o kartais ir dar ilgiau, buvo nuskurę, suskretę, net nusiprausti ne buvo kada. Vargas vertē jieszkoti użmirszties svaiginancziuose gērymuose. Ne paisant ant to vargo, ant mestelējimo kapitalistų kiekvienas bēgo į darbą; nors pusnuogis, bet ne buvo girdēt isz jų lupų rugojimų; isz tų nuolankumų ir vergavimų laukē kapitalistų malonēs ir pagerinimo buvio, bet nieko gero ne sulaukē. Bet ir skriaudoms ir isznaudojimui turi but rubeżius, kurio perżengti ne galima, o kapitalistai tą rubeżių perżengē. Isznaudojimas be jokios mielaszirdystēs pakēlē ant galo ir isznaudojamų supratimą ir jie pamatē, kad per nuolankumą ne sulauks kapitalistų malonēs, bet vien didesnes dar skriaudas. Nustumti į didżiausią vargą, darbininkai ant galo użsimanē atsiremti, bandyti kovoti uż savo buvį. Na ir prasidējo kova ir per ją darbininkai daugiau pelnys negu nuolankumu. Reikia vien vienybēs terp darbininkų ir supratimo savo reikalų.

Organizuokimēs todēl mes darbininkai, traukime į kruvą musų pajiegas. Nenuleiskime rankų po jeib vienam nepasisekimui. Neużmirszkime, kad ir kapitalistai ne ant syk įgavo tokias pajiegas, kokias dabar turi, bet isz palengvo sau savinosi privilegijas, įgavo gi visas tik per nuolankumą dirbanczių żmonių. Ir kapitalistai savinimuose visokių privilegijų ne kartą buvo stabdomi ir ne kartą ir juos pasiekē nepasisekimai, bet jie ne nusiminē. Nenusiminkime ir mes, darbininkai, kovokime drąsiai uż musų tiesas, o musų bus virszus. Milijonai żmonių nereikalauja nusilenkti priesz kelis szimtus pralobēlių; jeigu jie szįdien milijonus żmonių savo vergais padarē, juk tai tų milijonų kaltē, kad jie savo tiesų ginti ne mokējo ir per tai likosi teip baisiai kapitalo prispausti; ne kartą, ypacz laike visuomeniszkų rinkimų Amerikoj, balsuodami uż kapitalistų kandidatus, darbininkai pats padējo kapitalistams ant sprando jungą użdēti, ir tą jungą savo balsais palaiko.

K. Balcziunas.

Kaip garsus Morgan yra Amerikoj vadinamas plieno valdonu, teip Havermayer yra Amerikoj cukraus valdonu. Didżiausia cukraus dirbtuvē yra Brooklyne, kur keli tukstancziai darbininkų, prigulinczių prie penkių tautysczių, dirba ant labo minēto cukraus valdono, arba, geriau sakant, jam vergauja. Darbo sanlygos czia kuo niekiausios, algos gi teip mażos, kad jų vos użtenka ant to, kad darbininkai badu ne numirtų. Dirbtuves tas visi vadina pekla. Darbininkai czia ne turi nē jokios organizacijos, todēl su jais Havermayer daro, ką tik nori. Dirba czia ir keli szimtai lietuvių. Todēl p. K. Balcziunas ir J. Naujokas pradējo darbuotiesi ant suorganizavimo pragaro darbininkų, kad suorganizavus, galima but pagerinti jų buvį. Savo laike bus iszdalinti pliakatai penkiose kalbose, o tame ir lietuviszkoj, suszaukianti susirinkimą ant apkalbējimo reikalo cukraus darbininkų organizacijos. Kada tas bus padaryta, lietuviai neatbutinai privalo ant susirinkimo pributi. Jeigu Brooklyne pasiseks suorganizuoti cukraus dirbtuvių darbininkus, tai organizatoriai bus iszsiųsti į kitus miestus daryti tą patį. Organizacija bus priskirta prie Suvienytų Valstijų darbo partijos.

Sak..

Isz Passaic, N. J.

Lietuvių mażai czia yra, nes użdarbiai menki: daugiausiai moka po $1.25 ant dienos. Yra czia keli geros valios tautieczіai, o kiti gēdisi vadytis lietuviais, laikosi uż lenkiszko skverno: jeigu pasitinki su tokiais ant gatvēs, ir użkalbini lietuviszkai, tai kol pradeda kalbēt, apsidairo, ar nēra kur arti stovinczio pono lenko; jeigu nēra, tai drąsiai kalba lietuviszkai; prie lenko neatsiliepsi lietuviszkai, bijosi, kad koks mozuras ne pasakytų "przeklęty litwin". Daugumas lietuvių lendanczių į lenkiszką kailį teip lenkiszkai kalba kaip a. a. Kun. Burbos sutaisyti lenkiszki poteriai: "ani svini, ani osla".

"Susiv. L. Amerikos" kuopa czia geriaus laikosi negu tulose Pennsylvanijos lietuvių apgyventose vietose; sanarių skaito apie 20. Geistina but, kad susitvertų ir "Tēv. Myl. Dr-tēs" kuopa.

20 d. liepos musų mieste lankēsi Kun. Matulaitis su Andrium Ulevicziu isz Newark, N. J. su mieriu sutvert czia "Rymionų Susivienyjimo" kuopą ir prie tos progos darē kolektą ant naujai statomos bażnyczios Newarke. Atsilankę pas Jurgį Linonį, meldē aukų ant bażnyczios, o paskui ragino sutverti "Susivienyjimo" kuopą. Ant użklausymo J. Linonis atsakē, kad czia "Susiv". kuopa yra nuo to laiko, kaip kunįgai atsiskyrē nuo Susivienyjimo ir sutvērē naują ir pasisavino senojo visą turtą. Ant to kunįgas atsakē, buk senasis ēsąs latrų Susivienyjimu. Kokį, girdi, komitetą ant szių metų iszrinko? Jame, girdi, yra prigavējai ir sukcziai. Mat guodotinas kunįgēlis użmirszo savo draugus, po kiek jie kam skriaudos padarē.

J. Petras.

Isz Brockton, Mass.

Visur yra menkos doros żmonēs, koki tankiai prasiżengia priesz dorą ir Dievo prisakymus, bet retai pasitaiko, kad vaikai skriaustų savo gimdytojus. Toks atsitikimas ne seniai buvo pas mus (ar lietuviszkoj szeimynoj? Rd.). Motina su vaikais, neużkęsdama savo tēvo, użsimanē kokiu nors budu nuo jo atsikratyti: nuējo ant policijos ir apreiszkusi, kad senas tēvas iszējo isz proto, praszē, ar ne galima but patalpinti jį į beproczių namus. Senelis, pajutęs, kokį szposą jam rengia saviejie, iszējo isz namų, bet kaipo senas, ne galējo ant prasimaitinimo użdirbti, o isz niekur ne turēdamas nē jokios pagelbos, pasikorē (isz to, kaip czia apraszyta, isz tikro iszrodo, kad senis ne pilno buvo proto ir todēl priderējo jį patalpinti į speciališką gydinyczią, kur bent ne butų galējęs nusiżudyti. Rd.). Jeigu lietuviszki vaikai ne padoriai su tēvais pasielgia, isz dalies tai ir paczių tēvų kaltē. Kodēl jie ne mokina vaikų gero, kodēl savo paveikslu ne pakelia jų proto ir doriszko supratimo ant augsztesnio laipsnio?

Dorasis.

Isz Elizabeth. N. J.

15 d. liepos vieną Elizabetho lietuvį, Ignotą Milaszkeviczių, pasiekē nelaimē. Isz vakaro atsigulē jis ant lovos stovinczios prie atidaryto lango, neżinia kokiu budu iszpuolē per langą nuo treczių lubų ir użsimuszē. Paliko jis paczią su 3 vaikuczių. Velionis paējo isz Naviniukų kaimo, Kriokalaukio parapijos, Suvalkų gub. Prigulējo į Szv. Kazimiero Dr-tę, kurios kasztais likosi palaidotas.

Darbai sziuom kartu eina czia ne blogai, lietuviai visi turi darbą.

Czianykszte Tautiszkojo Susiv. Kuopa ant paskutinio susirinkimo rinko naujus virszininkus ir iszrinko isz tikro gerus tautieczius: prezidentu iszrinko Jurgį Orininkaitį, sekr. — Antaną Pelicką. Czianyksztē Susiv. Kuopa auga gana smarkiai: per paskutinį bertainį metų prisiraszē 30 naujų sanarių. Isztikro ką czia turime geriausio — yra tai Susivienyjimo kuopa.

Sus. Sanarys.

Isz Lawrence, Mass.

Pradżioj liepos mēnesio atsibuvo czia biaurios lietuviszkos krikszłynos. Vaiko tēvai priveżē degtinēs ir alaus, kad sveczių gerklēs ne iszdżiutų. Apie tai, turbut, dażinojo mēgstanti tokius gērymus; jų susirinko ne mażai ir żinoma, rupinosi, kad gerklē ne iszdżiutų. Pasigērę, bliovē ir szaukē, kiek gerklē įstengē, o svetimtauczіai rinkosi, tikēdami, kad lietuviai isz żmonių savo dievams aukas deda, kad żmonis degina dievams ant garbēs. Ant galo gērymų garbintojai pradējo pesztiesi; gerai dar, kad paskui nesikreipē su skundais į sudą. Matyt visų lygiai drutos buvo kumszczios ir visi lygiai buvo kalti. Terp tų pesztukų vienog ne buvo teip vadinamų szliuptarnių, bet visi garbinanti kunįgus. Kodēl kunįgai ne pamokina savo tarnų żmogiszkesnio pasielgimo?

Pażįstamas.

Kam reikalinga dviguba miera?

Nors szitą atsiliepimą reiktų siųsti į "Żvaigżdę", bet kad isz kalno żinome, kad tas laikrasztis ne mēgsta atszaukti neteisingų apjuodinimų, tai priversti ēsame kreiptiesi kitur.

"Żvaigżdē", negalēdama dovanoti Szv. Kazimiero Dr. 25 dol., kurie ne pateko į jos iszleistojo kiszenių uż Merkevyczę, atmoka draugystei apjuodinimais; apjuodindami, "Żvaigżdēs" rasztininkai talpina savo straipsnius po slapyvardżiais. Sziuom kartu "Żvaigżdē" użgriebē Szv. Kazimiero Dr. parengtą pikninką. Ji sako, kad draugystē, rengdama pikninką, kuris użsitraukia iki nakczіai, tuom pacziu platina paleistuvystes.

Draugystē gali parengti pikninką tada, kada gauna parką. Rods parkų New Yorke yra ne mażai, bet laikanczių pikninkus draugysczių yra dar daugiau. Juk ir Brooklyno parapija rengia ant metų net po du pikninku, kurie dar ilgiau użsitraukia ir ant jų iszgeria gal deszimtį kartų daugiau alaus ir kitokių gērymų negu ant pikninko Szv. Kazimiero Dr., o vienog "Żvaigżdēs" rasztininkai to nē per żiuroną patēmyti ne gali; jie bara Szv. Kazimiero Dr-tę, o tyli apie dar didesnius nusidējimus rengējų pikninkų ant parapijos naudos. Kam gi ta dviguba miera? Kodēl tas pats, uż ką peikia vienus, jeigu rengia "Żvaigżdēs" iszleistojas, yra pagyrimo vertu? Ar mieris vien turi iszteisinti darbą? Ant parapijos mitingų besilinksminantiems net raudoni burbulai szoka, o pas "Żvaigżdę" tas yra pagyrimo vertu; ji peikia, apjuodina Szv. Kazimiero Dr-tę gal użtai, kad ant jos pikninko raudonų burbulų ne buvo, ne buvo kraujo? Toks mat jau keistas supratimas musų "doros mykintojų" iszleidżiamų laikraszczių! Kas pas kitus yra nupeikimo vertu, pas juos vertas garbēs ir pagyrimo. Visur dori żmonēs niekina ir szalinasi nuo denuncijantų, kunįgai denuncijantai żemiausios veislēs yra jų sandraugų didelēj garbēj laikomi. Toki mat keisti doriszki principai pas musų doros mokintojus ir jų tarnus!

Nepaliko "Żvaigżdē" ne chorų Eremino ir S. Daukanto, o użtai giria dainorius parapijos dudoriaus Rutkausko, ir meilius jo dainorių balselius; tuom tarpu ir vaikas supras, kad abudu pirmutiniai chorai daug geresni ir jų dainorių balseliai dar meilesni uż balselius dudoriaus choro, o vienog "Żvaigżdē" pirmutinius peikia, o giria dudorių.

J. Naujokas.

Kava kaipo vaistas.

Londono laikrasztis British Medical Journal neseniai patalpino straipsnį apie bandymą iszpaniszko daktaro Restropo, gyvenanczio pietinēj Amerikoj, mieste Colon, Columbijoj, pritaikyti kavos papų anksztis prie gydymo maliarija ir kitokiais drugiais serganczių. Dras Restropo netyczia patēmyjo, kad po suvalgymui kavos anksztіes vieno ligonio karszcziavimai pasimażino, Dras todēl użsimanē tą netikētai patē-

mytą vaistą iszbandyti ir ant kitų maliarija serganczių. Ligoniams maliarija serganciems jis duoda gerti gėrymą isz iszvirintų 30 gramų kavos ankszczių 400 gramų (1 svare) vandens. Anksztis tas virina 5 minutas ir to gėrymo duoda ligoniams po stiklą szeszis kartus ant dienos. Nuo to ne tik serganti maliarija ir kitais drugiais, bet teiposgi serganti influenza ir chroniszkoms kraujinėms žymiai ir greitai pasitaiso. Maliarija serganti po kelių dienų vartojimo szito vaisto su visu iszgijo ir liga daugiau ne sugrįžo. Dras Restropo nežino, kokios medegos, ėsanczios kavos anksztyse, gydo paminėtas ligas, todėl jis per laikraszczius atsiszaukė į chemikus, praszydamas isztirti gerai kavos anksztis, o gal bus galima susekti, koki jų sudėtiniai gydo maliarįą ir kitokias ligas.

Ne reikia užmirszti, kad pirm Restropo ne degintas kavos pupas bandė vartoti ant gydymo maliarija serganczių holandiszki daktarai holandiszkoj Gujanoj, kur maliarijos ir kitoki drugiai ypacz smarkiai kankina baltveidžius kolionistus. Vartojamos buvo prie gydymo drugiais serganczių ir kitos kavos krumų dalys, kaip antai: lapai, jauni ugiai, bet anksztis kaipo vaistą vartoja iki sziol vien Dras Restropo. Jeigu prie bandymo ir kitiems daktarams pasiseks patėmyti gydanczias ypatybes kavos ankszczių nors prie gydymo drugių ir maliariją, tai vertė kavos plantacijų dar labiau pasididįs. Nuo kavos krumų iki sziol rinkdavo vien pupas, o anksztis isztusztinę, mesdavo, jos ne buvo sunaudojamos. Jeigu gi jos turi gydanczias ypatybes, tai ir anksztis noriai pirks aptiekos, o ypacz krasztuose, kur drugiai ir maliarijos niekada nesiliauja, sunaudos kavos ankszczių ne mažai; krasztų tokių ant žemės yra labai daug ypacz terp tropikų, taigi karsztose žemės pavirsziaus dalyse.

Isz visur.

‖ Bulgariszkas randas uždraudė su visu atgabenimą į Bulgariją amerikoniszkų vynuogių.

‖ Ant upės Volgos, besikeliant szienpiuviams, apvirto valtys ir žmonės supuolė į vandenį. Isz jų 52 prigėrė.

‖ Pietiniuose Chinuose, ant Vakarinės upės, susidaužė chiniszkas garlaivys ir paskendo. Prigėrė prie to ir 200 chinieczių.

‖ Kijeve, Maskolijoj, nuo smarkių lytų žemojoj miesto dalyj visos kelnorės likosi ant syk vandens užlietos; vienoje kilnorėj prigėrė 15 žmonių.

‖ Cholera ant Filipinų salų, kuri pradėjo mažintiesi, dabar vėl siauczia smarkiau: 25 d liepos viename tik mieste Manillej buvo 78 nauji apsirgimai.

‖ Vindobonos profesorius Dras Sellin, iszsiųstas ant moksliszkų tirinėjimų į Palestiną, rado sienas ir vartus buvusios Samarijoj Salomono bažnyczios.

‖ Persijoj, aplinkinėse Bender Abbas, nesiliauja žemės drebėjimai. Gyventojai apleido miestą ir gyvena ant laukų. Žemės drebėjimai su visų iszgriovė tvirtynę Ormuz.

‖ Mieste Czifu, Chinuose, nuo pagedusios mėsos pasimirė 13 mokintinių angliszkos mokyklos; serganczių gi yra dar daug mokintinių, isz kurių gal dar ne vienas numirs.

‖ Angliszkose valdybose siaurinės salos Borneo dalies, terp iszsiųstos priesz dajakus kariumenės, susidedanczios isz 10000 kareivių, apsireiszkė cholera, nuo kurios 2000 kareivių pasimirė; ant serganczių užpuolė dajakai ir juos iszskerdė.

‖ Republikoj Costa Rica atsidarė seniai užgesę vulkanai. Gyventojus apėmė baimė, kad czia ne atsitiktų tas pats, kas atsitiko ant salos Martinique.

‖ Netoli Strumicos, ant Bulgarijos rubežiaus, 300 bulgariszkų kareivių susimuszė su turkiszkais baszibuzukais; susimuszime 25 turkai likosi užmuszti.

‖ Prie susidaužymo, Elbos įtakoj, netoli Hamburgo, garlaivio "Primus", pražuvo daugiau žmonių, negu isz pradžių garsino: dabar skaitlių prigėrusių paduoda ant 112.

‖ Pranczuijoj, netoli Versailles, bandant minas, viena pritaisyta mina per anksti expliodavo. Expliozijos vienas oficieras ir trys unteroficierai likosi užmuszti, o szeszi kareiviai likosi sunkiai sužeisti.

‖ Mandžurijoj, mieste Mugden, siauczia smarkiai cholera. Nuo 3—14 d. liepos nuo choleros pasimirė 757 žmonės, kuriame tai skaitliuje buvo 85 maskoliai, likę gi yra mandžurai ir chiniecziai.

‖ Netoli Paryžiaus, dvare savo vyro Sempiso (Pranczuijoj) likosi iszalkusių szunų sudrakyta amerikonė Sempiso moteris, kuri norėjo szunis palakinti. Sudraskyta moteriszkė paėjo isz Brooklyno.

‖ Poznaniaus lenkai savo žemiszko banko, uždėto ge bėjimui žemės ėsanczios lenkų rankose, kapitalą pad dino ant 15 milijonų markių. Daugiausiai akcijų mi nėto banko dabar turi lenkiszkas muzikas Padarewski.

‖ Abisinijos valdonas Menelik uždraudė į savo valdomą krasztą atgabenti isz kur nors svaiginanczius gėrymus; o kad tokių gėrymų ir namieje ne dirba, tai abi siniecziai turi apseiti be jų. Lietuviai ten ne iszbutų ilgai.

‖ Egipte visuose miestuose prie Terpžeminių jurių, teiposgi krasztо sostapilej Caire, pasibaisėtinai siauczia cholera. Angliszki kareiviai, kurie stovėjo Caire, isztraukė į tirus ant apsisaugoj mo nuo cholero. Mieste Cairo kas dieną apserga vidutiniszkai po 150 žmonių.

‖ Specialiszkas vokiszkas laikrasztis "Neue Musik Ztg." raszo, jog ne mažiau pagarsėjęs už Paderewskį lenkas muzikas, Raul Koczalski, paraszė operą p. v. "Rymont". Opera ta pasemta isz Lietuvos istorijos. Minėtas laikrasztis labai iszgiria naują operą.

‖ Ant ateinanczių mokslo metų Peterburgo kelių institute yra liuosų vietų norintiems pastoti naujiems studentams: 100 ant I kurso, 14 ant II ir 10 ant III. Technologiszkame institute yra 250 vietų naujiems studentams. Institute civiliszkų inžinierių yra 50 vietų.

‖ Per pirmą pusmetį szių metų Vokietija parsigabeno isz svetur visokių tavorų už 2840000000 Markių (pereituose metuose per pirmą pusmetį parsigabeno tik už 2752000000); savo gi tavorų iszgabeno svetur už 2286000000 Markių (pernai iszgabeno už 2136000000 Markių).

‖ Netoli Blankensee, sziaurinėj Vokietijoj, susimuszė pasažierinis garlaivys "Primus", ant kurio buvo 185 pasažieriai, su velkancziu garlaiviu "Hansa. Primus" perskilo pusiau. Isz buvusių ant jo žmonių 112 prigėrė, kitus iszgelbėjo Hansa ir skęstančio laivo tarnai.

‖ Ryme pasimirė prefektas propagandos, 80 metų senas lenkas kardinolas Leduchowski. Pirma jis buvo Gnezeno archyvyskupu, bet Bismarkio persekiojamas, persikėlė į Rymą ir tapo paskirtas ant virszininko vieno isz svarbiausių popiežiaus urėdų, taigi ant virszininko propagandos.

‖ Laukų darbininkai Galicijoj, gaunanti nuo ne turinczių gėdos dvarponių tokias algas, kad jų ne ant prasimaitinimo ne užtenka, pakėlė ant galo sztraikus. Ant suvaldymo darbininkų dvarponiai nuo rando iszmeldė kariumenę. Pirmutinis susirėmimas beginklių darbininkų su kareiviais buvo aplinkinėse Czartkovo. Susirėmime 23 darbininkai tapo užmuszti, o 40 likosi sužeistų.

‖ Pranczuijos randas iszleido prisakymą uždaryti Paryžiuj 26 klioszorių mokyklas, kurios ne nori pasiduoti rando padavadyjimams. Randas prie uždarinėjimų dvasiszkijos užlaikomų mokyklų vien Bretanijoj laukė pasiprieszinimo gyventojų; todėl į Bretaniją iszsiuntė daugiau kareivių.

‖ Rytinėj Galicijoj susztraikavo laukų darbininkai, sztraikuose dalyvauja jau apie 100000 darbininkų; mat lenkiszki ponai pranczians ai moka už darbą savo darbinkams. Ponai atsiszaukė į randą, reikalaudami kareivių, bet randas davė ponams iszmintingiausią rodą: per pakėlimą algų bandyti geru su darbininkais sušitaikyti.

‖ Pranczuijoj prasidėjo smarkiakova terp kunigijos szalininkų ir rando. Mat atėjo laikas uždaryti kliosztorių parengtus įtaisas, kadangi jos ne nori pasiduoti rando padavadyjimams. Randas pradėjo uždarinėti tokias įtaisas, bet jų užlaikytojai randa daug užtarėjų ir jie užsimanė pasiprieszinti randui. Tuluose miestuose, kur buvo zokoninkų užlaikomos įtaisos, jų szalininkai pakėlė maiszatį. Vien Paryžiui suaresztavo 300 kunigijos szalininkų. Randui teiposgi ne truksta paramos. Pamatysime, katra pusė paims virszų. Dabar smarkiausią riksmą kelia moterys.

‖ Aukszta vokiszko ciecoriaus dvaro urėdninkas, lenkas Morawski, persergėjo Vokietijos ciecorių, praszydamas ne keliauti rugsėjo mėnesyj ant manevrų į Poznaniaus provincijį, kadangi, girdi, lenkai padarę sukalbį ant ciecoriaus gyvasties. Ar tas remiasi ant teisybės, ar yra vien gazdinimu ciecoriaus, kad jis kokioj savo kalboj ne bandytų erzinti lenkų, tikrai nežinia.

Prabaszczius katalikiszkos parapijos Froningen, Alzatijoj (Vokietijoj), kun. Eadamacher, likosi sudo nuspręstas ant 100 Markių bausmės už tai, kad laike iszpažinties teip garsiai kolio jo iszpažinanczią nuodėmes moteriszkę, kad kiti žmonės tuos kolio jimus girdėjo. Ir Amerikos sudai baustų kunigus už garsų kolio jimą žmonių, kadangi kolioti ir niekinti ypatas ir kunigams ne valia.

‖ Laike liaudės suskaitymo, Vengrijoj buvo isz viso gyventojų 19254559, kuriame tai skaitliuje buvo: katalikų 9919913, unijotų 1834143, liuteronų 2441142, kalvynų 1228942, žydų 851378, stacziatikių 2715813. Pagal kalbą, Vengrijos gyventojai sziteip skirstosi: magyariszkai kalbanczių yra 8742301, rumuniszkai 2799479, vokiszkai 2135181, slovakiszkai 2019641, chortiszkai 1673589, serbiszkai 1052180, rusiniszkai 429477. Mokanczių raszyti buvo 9596383, taigi mažiau negu pusė gyventojų.

Vietines Žinios.

— Pereitą sanvaitę Chicagoj pasimirė 520 žmonių, kuriame tai skaitliuje buvo vyriszkių 308, o moterų 212.

— Nakvynės namuose pn. 411 N. Clark str. vienas isz apsistojusių ten sveczių, Ernst Patridge atsukinėjo savo kambaryj gazo dudas ir atsigulė į lovą. Ant rytojaus rado jį ne gyvą. Isz visko matyt, kad jis gazą atsuko tyczia, su mieriu nusižudyti.

— Ant vietos pasimirusio Chicagos archivyskupo Feehano dijecezijos susivažiavusių kunigų likosi iszrinkti du kandidatai: Peorijos vyskupas Spaulding ir Chicagos vyskupas sufraganas Mooldon. Katrą isz jų užtvirtįs popiežius, dar nežinia. Prie rinkimo vyskupo nė vieno lietuviszko kunigo ne buvo, nuo lenkų buvo tik vienas kunigas Lange.

— Chicagoj susztraikavo vaikai iszniesziojanti telegramus. Jų vietoj kompanija priėmė suaugusius. Vienas isz tokių suaugusių isznesziotojų, 45 metų Johnson, prisikrovęs pilną krepszį telegramų, įsėdo į karą Van Buren ul. Ant Desplaines ul. ant jo užpuolė pulkas sztraikuojanczių vaikų; mėtydami akmenis, teip sunkiai sumuszė, kad Johnson puolė ant ulyczios. Nugabeno jį į ligonbutį, kurio daktarai rado keliose vietose perskilimus galvos kaulo; jie ne turi didelės vilties, kad vaikų sumusztas Johnson galėtų iszgyti. Vienas isz sumuszusių jį vaikų likosi suaresztuotas.

— Ant Chicagos priemiesczio Maywood stato naują baptistų bažnyczią. Darbai ėjo gana greitai ir bažnyczia butų į porą sanvaiczių pabaigta. Darbininkai dengianti stogą ant pietų, ant atsiszaldymo, parsineszė porą butelių alaus. Alų rado pastorius Clarence Lapp ir nieko ne sakęs, iszmėtė per langus. Darbininkai isz syk nieko ne sakė, bet pabaigę dienos darbą ir gavę užmokesnį, apreszkė, kad jie ne gali daleisti, kad pastorius kisztusi į jų privatizkus reikalus, todėl daugiau czia ne dirbs. Piktumas ir keiksmai pastoriaus ne gelbėjo; darbai prie statymo bažnyczios apsistojo, kol pastorius ne ras negerianczių alaus darbininkų.

Draugyscziu Reikalai

Lietuviszkas Pikninkas.

Chicago. Dr-te Lietuvos Sunu tures savo pikninka nedelioj, 3 Rugpjuczio, darže Reisig's Grove, Riverside, Ill. Prasides 10 val. ryto. Inženga vyrui su motere 25c.

Reissig's Grove daržas labai gražus, pilnas uksmetu medžiu, krumu, kvietku, visas elekrika apszviestas, gražus takai pasivaikszczioti, supuokles pasisupti, laiveliai pasiplaukineti ir viskas kas tik ant zabovos reikalinga.

Imkit Meropolitan Elevatori iki W. 48 ave., isz ten La Grange streetkari iki parkui.

Visus lietuvius ir lietuvaites kvieczia atsilankyti. Su guodone,

Komitetas.

Lietuviszkas Pikninkas.

Chicago, Dr-te Apveizdos Dievo tures savo penkta metini pikninka nedelioj, 10 Rugpjuczio, darže Bergman's Grove, Riverside, Ill. Prasides 9 val. ryto. Inženga vyrams 25c., moterims ir merginoms dykai. Daržas gražus, pilnas uksmetu medžiu ir krumu, gražus takai pasivaikizczioti, didele szokiams pliatforma ir viskas kas tik pikninkams reikalinga.

Imkit Metropolitan Elevatori iki W. 48 ave., isz ten La Grange streetkari iki parkui.

Visus lietuvius ir lietuvaites kvieczia atsilankyti. Komitetas.

Chicago, Dr-te S. Daukanto tures savo menesini susirinkima nedelioj, 3 Rugpjuczio, 12 val. dienos, saleje K. Liaudanskio, 3301 S. Morgan St., ant kurio visus sanarius kvieczia pributi ir naujus prisiraszyti pakol istojimas yra tik $1.00. S. Abromaviczia, sekr.

946 33-rd St.

Baltimore, Md. Tevynes Myletoju Dr-tes Kuopa tures savo susirinkima Subatoj, 2 Rugpjuczio, V. Nemuros saleje, 215 Sharp St., ant kurio visus lietuvius ir lietuvaites kvieczia susirinkti.

Komitetas.

Chicago, Auszros Dr-tes susirinkimas atsibus 3 d. Pjutes, 7 val. vakare, aptiekoj Dro Graicziuno, ant 18-tos ul., prieszais lietuviszka Apveizdos Dievo bažnyczia.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau savo paczios, Mares Matulaitienes, kuri 23 d. Berželo su Stanislovu Norvaisza ir dviem vaikais (mergaite 3, vaikas 6 metu) nuo mones prasiszalino. Kiek girdejau jie iszvažiavo in Cumberly, Indiana. Pati geitonu plauku raupleto veido, Norvaiszas turi kreiva žanda. Kas juos užtemys ir duos man žine gaus $5.00 atlyginima. Antanas Matulaitis,

212 First St., Elizabeth, N. J.
(8—1)

Pajieszkau savo draugo, Antano Lingio, Kauno gub., Telsziu pav., Gadunavo volosties, isz Navarenu miestelio. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso: Konst. Orlovski,

Box 611, Schenectady, N. Y.

Pajieszkau savo dedes, Antano Rulinskio, Kauno gub., Raseiniu pav., Kražiu parap. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Stan. Terepas,
813 Carson St., Pittsburg, Pa.

Pajieszkau Jono Kriaučziuno isz kaimo Grenunu, Remigalos parap., gyveno Hartford, Conn. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Kaz. Gurskas,
49 N. 1-st St., Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau Kazimiero Kelminsko, Suvalku gub., Miroslavo gm., kaimo Varstotyeziu. Jam pas mane yra palikti pinigai po mirusiam jo giminaieziui, o kad daugiau jo giminiu ne pažistu, todel pajieszau szio kuri pažystu:

Jurgis Baronas,
1002 S. 2-nd St., Philadelphia, Pa.

Pajieszkau savo brolio, Franciszkaus Koncevicziaus, Kauno gub., Telsziu pav., isz miestelio Varniu; gyveno Pittsburg, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Jos. Koncevicz,
642 S. Canal St., Chicago, Ill.

Pajieszkau Vincento Maskolaiczio, isz kaimo Globiu, Eržvilkos vol., Norvaiszas turi kreiva žanda. Kas juos užtemys ir duos man žine gaus $5.00 atlyginima. Antanas Maskolaitis,

73 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Pajieszkau savo brolio, Kazimiero Guzauskio, neseniai gyvenusio Chicagoje. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

A. Guzauskis,
244 Fairfield ave., St. Paul, Minn.

Pajieszkau savo pusbrolio, Juozapo Svidro, gyvenusio Mahanoy City, Pa. Paeina isz kaimo Blaszoniu, Panevežio pav., Kauno gub. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žine ant adreso:

Peter Radulis,
Box 277, Westville, Ill.

Naujas Saliunas.

Sziuomi praneszu visiems aplinkiniams ir pažystamiems, kad atidariau nauja saliuna po nr. 636 Noble str., kur užlaikau geriausiu naminius ir inportuotus gerymus ir cigarus, teipgi biliardo sale. Todel visus aplinkinius ir pažystamus kviecziu atsilankyti ir to viso įpabandyti. George Geister, (8—8)

636 Noble St., Chicago, Ill.

Naujas Saliunas.

Atidareme nauja saliuna, kureme užlaikome geriausius gerymus, naminius ir inportuotus vynus, likerius, arielkas ir cigarus, gera szalta alu ir tt. Kas nori pasivieszeti ant sveiko, szviežio oro tegul atsilanko į musu miestell, o czia ras sveikiausiu ora ir gera pas mus užeiga. Kaip vietinius teip ir isz kitur atsilankusius užkviecziam ir pas mus apsilankyti.

Su guodone,
Jonas Balcziunas ir Jos. Szimkeviczia,
Baren ave., East Chicago, Ind.
(8—29)

Vyrai temykite!

Ant pardavimo labai gražus saliunas, gera užeiga kožnam vienam, szale lietuviszkos bažnyczios. Saliunas su sale, kurioj laikosi susirinkimai kliubu ir szokiu mokyklos. Parduoda isz priežasties reikalo važiuoti i krajiu. Atsisaukite pas:

A. Lekavicz,
723 S. Halsted St., Chicago City.

Pigiai ant pardavimo vienas isz dvieju saliunu. Asz turiu du ir todel viena noriu parduoti. Atsiszaukite pas:

M. Gabris,
111 Union St., Kenosha, Wis.
(8—8)

Reikalauja prie kriauczių maszinos aperatoriu prie moteriszku "Dres skirts" darbo. Gera mokestis (8—1)

Dernburg Mfg. Co.
222 Adams St., Chicago, Ill.

Aukos kankintiniams ir besimokinancziai jaunuomenei.

A. S. Žiugžda, Passaic, N. Y. surinko nuo sekancziu ypatu:

A. S. Žiugžda	55
A. Limonis	50
J. Vilczinskas	20
P. Sakalauskas	10
V. Lapinskas	20
M. Lapinskas	25
Viso	$1.90

Puse szitos sumos paskyre kankintiniams, o antra puse besimokinancziai jaunuomenei.

Visztaliui ant tabako.

J. Linonis, Passaic, N. J. ..... 10c.

Atskaita kankintiniu fondo.

Į kankintiniu fonda Tilžėj įplauke:

Isz auku sudetu Amerikoj	Mk. 98500
" " " Szkotijos liet.	46.48
Nuo p. P.	10.85
1901m.	
Szviesos Dr-te Szkotijoj	10.00
Londono lietuviai	13.97
Isz auku Amerikoj	1155.00
Nuo E. Sv.	10.00
A. K. Silvertone	1.00
Paryžiaus Lietuviu	5.64
V. B.	2.00
Ant baliaus surinkta	8.00
Ant Vienybes mitingo Londone	2.00
Ant Sv. Petro mitingo "	10.00
Ant vestuviu A. St.	4.00
V. B.	1.00
Viso	Mk. 2265.94
ISZLEISTA 1900 M	378.24
" " "	99.25
" " "	148.14
" 1901 "	33.10
" " "	117.85
" " "	163.50
" " "	244.64
" " "	316.35
Viso	Mk. 1501.07
Lieka Mk.	763.87

Paszelpa suteikta 18 ypatu.

Pasargos Skaitytojams.

1). Kada tik raszai laiszką į "Lietuvos" redakcijį, visada paraszyk ant laiszko savo varda ir adresą.

2). Kada reikalauji permainymo adreso, visada paduok ir senąji savo adresa. Jeigu pats gerai raszyti nemoki, tai adresa duok kitam, geriau mokancziam, paraszyti.

3). Jeigu įszperki "Money Orderi", tai nelaikykie jį pa save, bet prisiusk redakcijai, nes be "Orderio" redakcija negali pinigu isz paczto gauti. Pasilaikik sau tik mažata balta korcziukia, o didesneja, melyna prisiusk redakcijai. "Money Orderį" siuskie prastoje gromatoje, registruoti jo ne reikia.

4). Sumas nesiekianczias vieno dolieria, gali prisiusti pacztinemis markemis, bet jeigu suma siekia viena dolieri ar daugiau, tai siusk pinigais arba "Money orderi". Siuncziant markes, reikia jas įdeti į laiszka liuosas, sausas, nesulipintas ir ne lipinti ant laiszko. Sulipintos ant laiszko arba viena ant kitos niekam netinka ir tokios už pinigus nebus priimtos.

Meldžiame raszeju temyti ant virsz paduotu pasargų, o tokiu budu palengvisite iszleistuvei darba prie laiszku atsakinejimo ir patys veikiau atsakyma gausite. "Lietuvos" iszleistuve.

Nauja Biblija.

Pirmutine ant svieto su paveikslais BIBLIJA turinti 382 puslapius, 279 paveikslus (abrozelius), dabar iszejo isz po spaudos. Paveikslai perstato svarbiausius atsitikimus viso senojo istatymo pradedant nuo sutverimo svieto iki laikui Herodo Karaliaus. Po kožnu paveikslelliu yra paaiszkinimai kas ant paveikslelio matosi. Knyga yra didele vertes, o kasztuoja tik $1.00, susipirke szia knyga skaitys su džiaugsmu, o neturintis jos pasilipes ant kreslo žiures per pety in skaitanty. Gaunama vien pas agenta A. Žemaiti, 952-A 33rd St., Chicago, Ill. Pinigus galima siusti registruotoje gromatoje, arba per Money order.

Kas prisius 50c. aplaikys tuzina puikiu gromatoms popieru ir padarysiu rankspaudi (peczeti) su jo vardu ir pravarde, ir duosiu paduszkute atramento,

V. J. Petkon,
P. O. Box 399, Brockton, Mass.

Užnuodinti vaistai.

Francijos valdžia uždraude dirbima tvirtu patentuotu gyduoliu pilvo valymui, o ju vieton paliepe vartoti paprasta vyna ir žoleles. Amerikos gyventojai gerai žino, kad nera geresnio ant to vaisto per vyna ir žoleles, teipgi žino gerai, kad Trinerio Gydantis Vynas, (Elixir of Bitter Wine) susideda isz czyszcziausio seno naturaliszko vyno ir parinktu giriniu žoleliu. Szis preparatas ne yra patentuota gyduole ir todel nereikalauja sleptis. Szis vynas duoda gera apetita, žiebcziojima daro reguliariszku, suteikia naturaliszka miega, sustiprina nervas ir smegenis, palaiko žarnų naturaliszkuma ir yra geriausiu vaistu nuo vasariniu ligu. Dalikatnoms ir silpnoms ypatoms priduoda gyvybes ir tvirtybes. Trinerio Gydantis Kartusis Vynas yra tikru szeimyniszku vaistu, vartojamu visose pilvo, kepenu ir inkstu silpnybese. Ant pardavimo visose aptiekose kaip ir pas pati fabrikanta, Juozapa Trineri,

799 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

ETHNOLOGIJA,
arba
Mokslas apie žemes tautas.

Pagal Drą M. Haberlandtą.

prie budavonių meksikonų, peruvijonų arba senovės Egipto, kurios išbuvo tukstančius metų. Negrų civilizacija ne paliko tokių liekanų, kaip civilizacija ariškų, mongoliškų, indijoniškų arba net kaip tamsaveidžių gyventojų Ceilono ir Javos tautų. Su tikėjimu negriškos tautos teiposgi ne nužengė toli. Visas jų tikėjimas remiasi ant baimės dvasių ir jieškojimo to, kas juos nuo piktumo dvasių galėtų apsaugoti. Tulos Afrikos tautos mėgsta darkyti ypač mergaičių prigimtą kuno sudėjimą: hotentotės ištampo lupas mergaičių lytiškų organų teip, kad iš jų pasidaro kaipi žiurstas uždengiantis olą. Tulos tautos, gyvenančios ant viršutinio Niliaus, mergaitėms susiuva lupas lytiškų organų teip, kad lieka vien maža skylutė prašalinimui šlapumo; tekant už vyro, speciališki operatoriai siulę išardo. Apskritai juodveidės Afrikos tautos, už visus kulturos vaisius, kokius gavo nuo kitų tautų, ne turėjo kuom daugiau atlyginti kaip parduodamos į svetimą verguvę savo locnus vaikus. Iš Afrikos juodveidžių kulturos nieks nesinaudojo, o jie nuo kitų, ypač paskutiniuose laikuose, nuo kada Europos tautos pradėjo rengti Afrikoj kolionijas, perėmė daug gerų, o dar daugiau blogų civilizacijos vaisių. Iš pirktų negrų yra ir visi juodveidžiai gyvenanti Suvienytose Valstijos ir kituose Amerikos kraštuose.

Bušmenai ir hottentotai.

Žemiausiai kulturiškai stovi iš Afrikos tautų dvi gimininingos tautiškos giminės — bušmenai ir hottentotai. Bušmenai minta iš medžionės, ne turi savo namų, hottentotai gi yra gyvulių augintojais. Teip hottentotai, kaip ir bušmenai turi plaukus pavidale paukščio lizdo ant galvos užmauto, juosvai geltoną odos parvą. Ir kalboje vienų ir kitų yra panašumas: kalbose abiejų šitų tautiškų giminių yra daug poškanczių skambėjimų, išeinančių ne iš gerklės, bet daromų su liežuviu; skambėjimai tie panašus į balsą, kokį išduoda kamštis ištrauktas smarkiai iš kaklo dručiai užkimštos stiklinės. Panašių skambėjimų nėra kalbose kitų tautų, išėmus tulų negriškų tautų rytinės Afrikos. Moterys hottentotų ir bušmenų turi gumbus ant

Hottentotas pietinės Afrikos.

Hottentotė pietinės Afrikos.

sedynės; krutis teip ištysusias, kad nešdamos vaiką ant pečių, ant pažindymo, permeta krutis per pečius ir nešamas ant nugaros vaikas gali žįsti. Ant moteriškų lytiškų organų ištemptos mažosios lupos teip, kad iš jų pasidaro kaipi žiurstas uždengiantis tuos organus. Bušmenai nę nešioja nė jokių drabužių, vaikščioja visai nuogi. Kuno sudėjime abiejų šitų tautiškų giminių yra daug tokių ypatybių, kokių ne turi tikros negriškos tautos; todėl hottentotus ir bušmenus priskaito prie atskiros rasos.

Taigi hottentotai ir bušmenai iš kuno sudėjimo tveria vieną rasą, bet kulturiškai ne ant vienokio stovi laipsnio. Teip vieni, kaip ir kiti yra mažo ugio. Bušmenai yra medėjai, laikosi jie mažais pulkais, kurie ne įstengė apsigyventi ant vietos, kadangi jų apgyventuose Kalahari tiruose, kur truksta vandens, tas yra ne galimu: reikia jiems kilnotiesi iš vienos vietos į kitą, kur gali vandenį užtikti. Hottentotų liko jau labai mažai, jie tapo baltveidžių beveik išnaikinti; kulturiškai stovi augščiau už bušmenus: užsiima bandų ganymu, turi kaimus ir triobas panašias į bičių avilius, pastatytas iš medinių kartelių, uždengtas pintinėms nupintoms iš žolės. Ginklai hottentotų susideda iš jėties ir mėtymo lazdos, sėdoko ir užnuodintų vilyčių. Mėgsta jie svaiginančius gėrymus; ant apsisvaiginimo ruko kanapes. Mėgsta šokius. Nors rašto ne pažįsta, bet turi ne rašytą literaturą apimančią daugybę pasakų apie visokius gyvunus, kurios pereina iš lupų į lupas ir tokiu budu laikosi giminėj, kaip pas civilizuotas tautas per knigas žmonės susipažįsta su rašyta literatura ir visokiais mokslais.

Daug žemiau už hottentotus stovi bušmenai. Neturi jie nė padavimų, nė pasakų; vien daugybė paišinių, išpiaustytų ant uolų bušmenų apgyventuose kraštuose, padirbtų kuo teisingiausiai, rodo, kad ir bušmenams tuluose dalykuose ne truksta gabumo.

Afrikos viduriuose yra daugiau tautų mažo ugio, kurių didumas ne pereina didumo 12 – 13 metų musų vaikų; svarbiausios tos mažo ugio tautiškos giminės yra: obongo — vakarinėj Afrikoj, akka — vidurinėj; mažo ugio tautiškas gimines patiko Stanley viešpatystėj Kongo, o Stulmann — rytinėj Afrikoj. Sitos tautiškos giminės dar ne ištirtos; gal but, kad jos priguli prie tos pačios rasos ką ir hottentotai su bušmenais? Jos vartoja teipjau užnuodintas vilyčias kaip bušmenai ir hottentotai.

Iš susimaišymo hottentotų ir baltveidžių išsidirbo pietinėj Afrikoj Griqua tauta, nekenčiama teip baltveidžių, kaip ir tamsaveidžių; ji apgyvena prigulintį Anglijai Griqua kraštą.

Negrai bantu.

Visą Afrikos dalį, nuo Sacharos tirų iki kraštų apgyventų hottentotų ir bušmenų apgyvena tautos fiziškai, kalbiškai, politiškai ir kulturiškai yvairios, bet prigulinčios prie vienos didelės tautiškos šeimynos. Iš kalbos tautos tos dalinasi į du skyriu: į negrus bantu, užimančius pietinę vidurinės Afrikos dalį, bet tulose vietose jų apgyventi kraštai siekia 5° šiaurinės geografiškas paralelės, ir į tikrus negrus vidurinės, vakarinės Afrikos ir Sudano. Kalbos negrų bantu giminingos terp savęs.

Gyvenančios ant teip didelių plotų ir ne vienokiose gamtiškose aplinkybėse, suprantama, tautos bantu, per ilgą laiką išdirbo daug skirtingų ypatybių, ant kurių pasirėmę, specialistai mokslinčiai podalino juos į kelias grupas, o tas vėl į atskiras atžalas. Prie pirmos grupos priguli ne perseniai anglijonų apvaldyti karžygiški nomadai, užsiimanti bandų ganymu *kafrai* ir jiems gimininingi *bečuanai*.

Kafras pietinės Afrikos.

Kitą grupą tveria *pietvakariniai bantu* negrai, gyvenanti paupiuose Zambezi. Jie užima kaipi vidurį terp nomadiškų pietinių bantų ir užsiimančių žemdarbyste tos pačios tautiškos šeimynos tautų vidurinės Afrikos.

Negras Obbo.

Tolesnę grupą tautų bantu šeimynos tveria gyventojai upės Kongo apskričio ir jiems giminingi gyventojai apatinių Gvineos pakrančių, atsižyminti savo originališka kultura. Paskutinę grupą tautų bantu tveria žemdarbiškos tautos rytinės Afrikos.

Negrė Mozambiko pakrančių.

Ant tautų bantu šeimynos, per arabiškus vergų prekėjus, įtekmę turejo Mahometo tikėjimas. Apart to, nuo šiaurių reikėjo kęsti gana tankius užpuolimus semitiškų tautų. Dabar čia gyvenančios tautos ne yra čiabuviais tų kraštų, bet persikėlė jos iš kitų

Negras lovale.

Afrikos apskričių. Kaip Europoj pradžioj vidurinių amžių gadynės tautos kilnojosi iš vietos į vietą, teip buvo ir Afrikoj: nuo šiaurių negriškos tautos kėlėsi į pietus, o iš ten vėl grįžo ątgal. Besikilnojimus tuos gimdė

(Tolians bus.)

AR REIKALAUJI?

Knygu, Abrozu, Abrozeliu, gražiu su pavincziavonems gromatoms Popieru, drukuojamu Maszinukiu? Ta viska gali gauti Lietuvos redakcijoj. Czia gali gauti visokias lietuviszkas ir lenkiszkas knygas kokios tik ant svieto yra. Raszyk o gausi Katalioga.

Ar reikalauji szifkortes? Raszyk o gausi prekes ant visu laivu.

Ar reikalauji siusti pinigus in kraju? Raszyk, o gausi prekes.

Pinigai pasiusti per Lietuvos redakcija greicziausiai suvaikszczioja, niekada ne žusta, o prekes pigesnes kaip kitu.

Lietuvos redakcija teipgi užsiima iszkolektavimu pinigu sudetu bankuose ir už algas. Ta viska atlieka už labai maža preke. Ko tik reikalauji raszyk indedamas už 2c. marke ir gausi atsakyma.

Adresuok.

A. OLSZEWSKI,
924 33-rd St. Chicago Ill.
Sub Sta. 60.

Naujausios Knygos.

Atminimai už motinos duszia. Apsakymas isz tikru atsitikimu kaip Lietuvoje Zekvijos atsibuva..........5c.
Grabnycziu žvake. Graži pasaka..5c.
Judoszius. Apraszymas kaip tuli lietuviai laike lenkmeczio maiszto, 1863m. buvo sznipukais ir maskoliams iszdavinejo savo brolius ant suszaudymo kitus isztremimo Siberijon...5c.
Kas isz ko gyvena. Izleido L. S. D. P. Parasze Dikszteln. Knygele gvildenanti darbininku reikalus.........10c.
Kur musu iszganymas? Knygele istoriszkai-politiszka — dideles vertes. Jos turinys: Latviu judejimas; Politiszkos partijos Czekijoje; Dabartine Lenkija ir jos siekiai; Kapitalizmas ir tautiszkas klausimas Lenkijoje; Politiszkos partijos Lietuvoje ir ju istorija; Statistiszki bruožai kiek kas turi žemes, žemes naszumas, skolos, gyventojai, pramones ir t.t...........25c.
Kaip sutaisytas žmogaus kunas. Parasze S. M. Iszleido Tevynes M. Dr-te. Yra apraszytos ir paveikslais parodytos visos dalys žmagaus kuno kaip jos sutvertos, kaip ju nervai sujungti, kaip jos turi savo gyvuma, kaip veikia ir tt. teipgi ai raszymas tulu ligu. Knygele yra geros moksliszkos vertes..........30c
Kaip apsireiszkia gyvastis žmogous kune? Naudinga moksliszka knygele parodo rasztu ir paveikslais visas dalis žmogaus kuno kokiu budu jos visas turi gyvybe ir savo sveikme......15c.
Nebepirmas. Paveikslelis isz mokslei-viu gyvenimo..........5c.
"Ne Gadai" arba baisus sapnas......5c.
Paveikslai. Pasaka isz lietuviu gyvenimo..........10c.
Palangos Juze, (ketvirta laida)....25c.
Sugriautas Gyvenimas..........5c.
Szunadvokatis..........15c.
Tekinimo amatas. Kas nori iszsimokinti tekorystes amato tegul nusiperka szia knygele, o joje ras gerus pamokinimus iszaiszkintus rasztu ir paveikslais..........15c.
Zemiu Dulkes. Apsaka paraszyta M. Radzeviczutes. Yra viena isz geriausiu ir svarbiausiu pasaku........50 c.
Speka ir Medega jau iszejo isz po spaudos. Preke..........$1.50
Gražiais drutais apdarais..........$2.00

LIETUVOS REDAKCIJOJ DAR YRA GAUNAMOS IR SEKANCZIOS KNYGOS:
Istorija Lietuvos, Skirmuntaite....25c.
Mužikelis..........10c.
Vaiszes Kristaus pas popieziu.......5c.
Vienakis..........5c.
Bestiality of Russian Czardom........5c.
Auszra 1884 metu..........$1.00.
Auszra 1885 metu..........$1.00.
Kalendorius 1893 metu..........15c.
Programas Liet. Social. Partijos....5c.
Žirgas ir Vaikas..........30c.

Knygos sawos spaudos.

Azyw! Apsireiszkimai Swiete, ant kuriu žmones nuolatos žiuri, bet ju gerai nesupranta; su 7 abrozeliais. Naudingiause knygele ant swieto dasižinojimui isz ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas; kas yra debesiai ir ant ko jie laikosi..........30c
Aritmetika. Kniga iszsimokinimui rokundu. Preke..........25c
HYGIENA. Daktariszka knyga arba mokslas apie užlaikyma sweikatos, isz kurios gali be pagelbos daktaro iszsigydyti nuo daugybes ligu. Szita knygele priwalo rastis kiekwienuose namuose, nes kas ja su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo tukstancziu wisokiu ligu, pataikys užlaikyti cielybeje sawo sweikata, paligiinti sawo amži ir mokes užauginti sweikais ir twirtais sawo waikelius. Preke..........35c
Arvyskupas Valanczius (Valanczauskas) nebuvo viliugu lietuvystes? Paraszyta kn. Dembskio. Iszleista kasztais Susivienyjimo Liet. Laisv. Am. 27 puslapiai..........15c
Apie turtu iszdirbima. Parasze Schram; verte S. M. Veikalas gvildenantis politiszkaja ekonomija. Kokiais keliais issidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsiliepia ant draugijos gyvenimo..........35c
Biologija arba Mokslas apie Gyvus Daiktus Pagal prof. Nusbaumą. Sutaise Szernas. Chicago, Ill, 1901. Puslapiu 147. Mokslas kokiu budu radose gyvi sutverimai ant musu žemes, kaip jie vystesi pradejus nuo mažu vabaleliu ir daejo iki paukszcziu, žvieriu ir paties žmogaus. Su paveiksleis..........40c.
Baudžiava Lietuvoje. Parasze žmogus, Iszleido T. M. D. Yra tai baudžiavos istorija kokiu budu ji Lietuvoje ivyko, kaip atsiliepe ant lietuviu, kaip ilgai ten tvėrė kada ir kaip tapo panaikinta..........15c
Dvyniai Vagiu. Parasze kun. Dembskis. Iszleido Susiv. Lietuvių Laisvamanių Amerikoje. Su autoriaus paveikslu ir paveikslėliu Loakoono grupos. Knygelė patiekta reikalui pakėlimo moteriszkės. Ji nurodo priežastis delei kurių moteriszke tapo žemesne už vyriszki ir paduoda rodykles ant jos pakėlimo..........25c
Gyvenimo Vaizdeliai susidedanti isz asztuonių sekancziu gražių pasakaicziu: Atsisveikinimas; — Vagis; — Kas Kaltas; — Gatvės vaikai; — Paparczio Žiedas: — Miszko Sargas; — Signalas; — Keleivis..........15c
Geografija arba žemes apraszymas. Pagal Geikie, Nalkovski ir kitus, sutaise Szernas. Yra tai naudingiausia isz visu sulygsziol iszejusiu lietuviszku knygu. Aiszkiai ir suprantamai apraszo visa musu žeme, jos pavidala, diduma ir platuma, jos kalnus, ju vardus, augszti, vulkanus metancziu isz saves ugni: isz kokiu žeme sluogsniu susideda, kur ir kiek joje yra angliu, geležies, aukso, druskos ir kitu gerybiu; kiek mariu, ažeru, upiu, ju vardai, plotis, gylis; koki kuriuose vandenys: surus, preski, saldus, ar kartus, kokijuose gyvunai gyvena ir tt. Žeme apraszyta dalimis, iszskaityta visos vieszpatystes, karalystes, kunigaikszcztystes, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemeje yra gyventoju: koki ju tikejimai, kalbos, paprocziai, užsiemimai, pramones, iszdirbiai ir tiesos; koki miestai, su kiek gyventoju, fabriku, pramoniu; kur koki orai: szalcziai ar karszcziai, lietus ar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties; kur visada yra lygi diena ir nakties kur saule per keleta dienu nenusileidžia arba neužteka ir tt. Knyga didele 8x9 coliu. 480 puslapiu, ant geros standžios popieros spaudinta, su 71 paveikslėliais; mapu, gyvuliu ir tt..........$2.00
Ta pati, apdaryta audimu kietuose apdaruose, auksinemis litaromis atspausti parasztai ant nugaros ir szono. Preke....$2.50
Isz kur atsirado musu naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkeviczių, sutaise Szernas, Chicago Ill. 1901 m. Puslapiu 73. Su paveiksleleis..........20c.
Istorija Suwienytu Wiestiju Sziaurines Amerikos. Apraszo kaip Koliumbas atrado Ameriką, koki czia tada žmones gyweno, koki žmones pirmiausiai isz Europos pradejo wažiuoti in Ameriką, kokios kares buwo, už ka karewo ir kokiuose metuose; kiek prezidentu buwo, koki ir kiek kuris gero padare sziai žemei. O ant pat galo talpinasi Konstitucija Suwienytu Walstiju, kuri yra reikalingiausiu dalyku perskaityti kiekwienam žmogui szioje Amerikos žemeje gywenancziam, idant suprastu kokes jis czia tiesas turi, kas jam yra wale daryti, kas ne wale. Turi puslapiu 364. Preke..........$1.00
Drutuose, gražiuose apdaruose..........$1.35
Istorija Chicagos Lietuviu, ju parapiju ir kn. Krauczuino prova su laikraszcziu "Lietuva" buvusi balandžio menesyje, 1899m. 585 puslapiu didelio formato, aiszkaus druko. Fotografijos yra abieju pusiu advekatu, kn. Krauczuino, "Lietuvos" iszleistojo, redaktoriaus ir paveikslai Chicagos S. Jurgio lietuviszkos bažnyczios. Popieros apdarais..........$2.00
Audimo kietais apdarais, auksiniais titulais..........$2.50.
Kražiu Skerdyne. Apraszo ana baisu atsitikima kada 1893 m. maskoliai užpuole ant bažnyczios miestelyje Kražiu, musze, szaude ir pjowe nekaltus žmonis, iszgriowe altorius ir užpecze tijo bažnyczia. Aiszkiausiai apraszo ta wisa atsitikima..........15c
Lietuwiszkas Lementorius su poteriais, katekizmais ir mistrauturu..........15c
Mokslas apie Žemę ir kitus svietus, ju buvy ir pabaiga. Apraszo kas yra žeme, isz ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi; kas yra saule, žwaigždes, menulis; kaip toli yra in kitas žwaigždes; kas yra planetos, kometos ir kitos retai matomos žwaigždes. Su 30 astronomiszku abrozeliu, turinti 225 puslapius. Yra tai wienatine knyga, isz kurios tikrai žmogus gali apsiszwiesti..........75c
Drutuose, gražiuose apdaruose..........$1.00

Lenkai ir Lietuviai nuo 1228 iki 1430m. Parasze pagal lenkiszkus istorikus Žemkalnis. Iszleista "Tevynes Myletoju Draugystes".—Yra tai apraszymas Lietuvos su Lenkija susivienyjimo ir jo pasekmes. Czia aiszkiai yra apraszyta lenku politika kaip jie pasielge su lietuvos kunigaikszcziais: Keistucziu, Vytautu ir kitais. Isz szios knygeles skaitytojas aiszkiai supras, ar lenku prieteiyste yra mums naudinga ar bledinga..........15c
Lietuviu pratevial Mažojoje Azijoje nuo senovės iki jie pateko po valdžia rusu. Parasze Lietuvos Myletojas. Knyga turi 23 puslapius ir 4 dideles mapas, parodanczias vietas, kur senoveje gyveno lietuviu pratevial. Apraszo lietuviu padejima dar 800 metu priesz Kristaus gimima..........50c
Mindaugis Lietuvos Karalius. Istoriszkas paveikslas penkiuose aktuose. Lenkiszkai parasze Julius Slovacki, lietuviszkai verte Vincas Kapsas (Dras Kudirka). Knygele paskirta ypatingai teatro myletojams...25c
Naujausis Lietuwiszkas Sapninykas, surinktas ir suredit. isz daugel swetimtautiszku sapninyku ir suredytas pagal tikra Persiszkai Egiptiszka sapninyka,—su 310 aiszkiu abrozeliu,—su apraszymu planetu ir paslapcziu kokias senowes žmones wartojo inspejimui ateites.—Geriausei iszguldo wisokius sapnus..........50c
Apdarytas..........65c
Olitypa, apysaka isz laiko terpsawiszkos kares Indijonu Amerikos..........25c
Puiki istorija ape Kantria Alana, kuri per 22 metus waikszcziodama po swieta, daugybe bedu ir wargu kantrei iszkentejo......20c
Pamokslai Izmintles ir Teisybes iszguldineti Galwocziu wisu amžiu. Czia yra patilpe 128 gražiu, juokingu ir izmintingu pasakaicziu Kas nori tureti gražiu juokingu ir pamokinancziu skaitimu tegul nusiperka szią kningelę, o gardžiai pasijuoks. žmonese tures ką papasakoti ir ant kiekwieno užklausimo mokes duoti izmintinga atsakyma..........50c
Rankvedis gromatų raszymui. Pamokinanti knygelė kaip raszyti gromatas visokiuose reikaluose į visokių luomų žmonis: į gimines, draugus, prekėjus, ponus, kunigus, urėdninkus, ir į patį carą. Teipgi meilingi laiszkai jaunikaicziu į merginas ir merginų į jaunikaicziu reikale susipažinimo ir apsivedimo..........40c
Robinsonas Kruzius, moraliszka ir žingedi apysaka, paszvesta jaunumenei..........25c
Speka ir Medega, principai prigimtinio surėdymo visatos drauge su moraliszku mokslu ant anų paremtu. Visiems suprastinai parasze prof. Dras L. Buechner, pagal XIX vokiszką laidą, su mažais prideczkais isz senesnių laidų lietuviszkai perguldė Dras J. Szliupas. Su paveikslu ir biografija raszalaus. Yra tai mokslas gvildenantis gamtos dalykus, kuriuos žmonės vadina Dievo surėdymu..........$1.50
Gražiuose, drutuose apdaruose..........$2.00
Svieto pabaiga. Kas nori žinoti kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito szią knygelę...10c
Senu Gadyniu Isznyke Gygi Sutverimai. Pagal Hutchinsoną; sutaise Szernas. Ji apraszo seniausiu gadyniu ivairius sutverimus gyvenusius ant žemes dar priesz žmogaus ant jos atsiradima. Sziandien tu sutverimu kunus žmones kasdami gilius szulinius, kanalus ar imdami isz žemes anglis, randa giliai palaidotus žemeje. Tulu sutverimu atrado cielius, nesugadintus, kunus, užklotus eile keliolikos sieksniu storio žemes. Tie atrasti žemeje kunai yra sziandien iszstatyti ivairiuose muzejuose, isz kuriu žmones mokinasi pažinti, kaip sena yra musu žeme, kiek daug milijonu metu reikalavo pakol ant mirusio žveries kuno užaugo jos eile keliolikos sieksniu storio. Moksllncziai isz to semia brangiausia moksla susipažinimo, kaip ir kokiu budu gyvi sutverimai keitesi isz žemesniu in augsztesnes veisles, ir pagal storuma ir senuma žemes sluogsniu, kuriuose tu sutverimu kunus randa, gali be apsirikimo spresti, kaip seniai ir žmogus ant musu žemes atsirado. Knyga turi 370 puslapiu stambaus druko, ant gražios popieros ir apie 150 paveikslu ivairiu senu gadyniu isznykusiu sutverimu. Preke..........$1.00
Tikyba ar mokslas? Tyrinejimai tikejimiszki moksliszki ir draugijiszkai politiszki. Antra laida su priedu. 211 puslapiu..........50c
Trumpa Geografija. Sutaise Neris. Trumpai ir suprantamai apraszo wisas 5 dalis swieto. Su 74 paweikslėliais: mapu, žmoniu, gywu iu ir medžiu. Tinkamiause geografija in pradine mokslaing..........25c
Vanduo ant žemes, po žeme ir virszuje žemes. Rusiszkai parasze Rubakin's. Verte Drugys. Iszleido T. M. Dr-te. Szi knygele, labai suprantamoj kalboj, apraszo visas vandens permainas ir veikmes: kaip jis persikeiczia in gara, kyla in virszu ir tenai tveria debesius, debesiai, padangese atvesę, keicziasi in vandens laszelius ar sniego lustelius ir vel krinta ant žemes, isz kurios buvo pakilę. Czia nukritę didelius darbus veikia: sniegas kartais užengia cielus kaimus ir laidoja savo pusnyse žmonis ir gyvulius, paskui tirpdams nuo saules keicziasi in vandeni ir užlieja laukus, iszneszdams ravus, upes ir upelius ir kavojasi po žeme, kur vel veikia ta pati darbą kaip ir ant virszaus žemes..........10c
Zmogus Nepliuszkis. Verte isz szvediszko Neris. Graži apysakele: kaip turtingo prekejo sunus apsivede su vargingą mergina ir laimingiau gyveno už kitus, su turtingoms apsiveduslus. Szita apysakele užima kiekvienus jauna vaikina ar mergina ir mokina žmogiszkos dorybes..........10c

MALDAKNYGES.

Mažas Aukso Altorius, katalikiszka maldu knygele. Maldos yra rytmetines, wakarines, prie spawiednes, komunijos, misziu, miszparu ir daugybe kitu; misziu maldos su abrozeliais: miszparai giedami lietuwiszki ir lotiniszki, daug lotynniszku giesmiu giedamu prie iszstatymo SS. Sakramento, procesiju, pakrapinimo ir tt. Yra 6 litanijos: psalmes Sz. Marijos P. ir Karaliaus Dowido; aktai, ražancziai, stacijos, karunka, keliolika szwentu giesmiu ir tt. Yra tai naujausia ir gražiausia knygele isz wisu lietuwiszku maldaknygiu, daili, ta, slidi popiera; stambus, aiszkus drukas Miera 3¼x4¼ coliai. Szitu knygeliu apdarai ir prekes yra sekanczios:

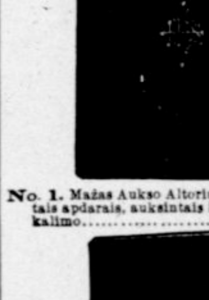

No. 1. Mažas Aukso Altorius, prastais drutais apdarais, auksintais krasztais, be apkalimo..........50c

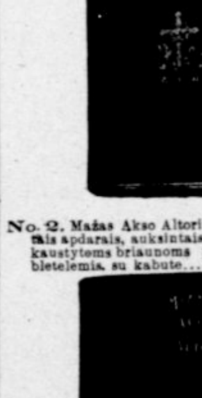

No. 2. Mažas Akso Altorius, prastais, drutais apdarai, auksintais krasztais, apkaustytems briaunoms pasidabruotomis bletelemis su kabute..........75c.

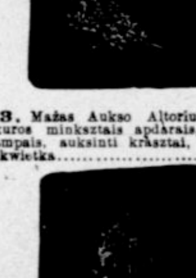

No. 3. Mažas Aukso Altorius, moroko skuros minksztais apdarais, apwaleis kampais, auksinti krasztai, paraszais ir kwietka..........$1.25

No. 4. Mažas Aukso Altorius, francuziszkos gludnios skureles apdarais apwaleis kampais, auksinta kwietka, kryžius ir krasztai..........$1.50

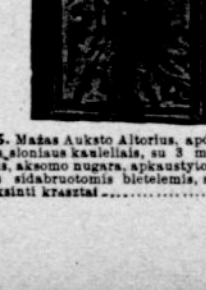

No. 5. Mažas Aukso Altorius, apdeta baltais sloniaus kaulelials, su 3 medalikeliais, aksomo nugara, apkaustytos kriaunos sidabruotomis bletelemis, su kabe, auksinti krasztai..........$1.50

No. 6. Mažas Aukso Altorius, baltos celluliodos apdarai, iszkilusios kwietkos, su kauline kabute, auksinti krasztai...$1.50

No. 7. Mažas Aukso Altorius baltos celluliodos apdarai, kwietkos ant wieno szono iszkiotos sidabru ir perlu, su dwiem kaulinemis kabutemis, auksinti krasztai..........$2.00

Knygeliu No. 6 kaip ir 7 kwietkos newienokios, beweik kiekwienos knygeles kwietku iszmarginimas wis kitokis.

Pasakos, Romanai, Novelios, Mythai.

Galas Ponsko Piloto, kurs buvo sudžia Vieszpaties Jezaus..........5c
Amžina Vilis, naujausia ir gražiausia pasaka, kuria skaitytojas atsidžiaugt negales....75c
Apie Diewo, pasaka..........50c
Andersono pasakos, P. Nerio. 10 gražiu pasaku vienoje knygeleje..........15c
Jono Twardausko garsu burtinyka ir jo darbus sykiu su apraszymais apie burtus..........25c
Sewaitis, apysaka szios gadynes. Yra tai gražiausia pasaka, kurios lietuwiai dar negirdeje..........5c
Duonos jieszkotojai, apysaka H. Senkieviczians..........35c
Du puikus apraszymai apie nedorybe žydu ir pikta auginima waiku..........50c
Gyvenimas Stepo Raudnosio, pasakos
Gywenimas Genawaites (Genowefos). Yra tai labai puiki ir pamokinanti pasaka, apie kuria lietuwiai jau daug kartu girdejo..........50c
Rodeja ant meszlyno. Apysaka musu dienu. Aukauja broliams lietuwiams Muse......10c
Istorija gražios Magelonos..........15c
Istorija septyniu Mokytoju..........50c
Juozupas Koniuszewskis, arba kankinimas Unijotu po waldžia maskoliaus..........25c
Juokingas pasakojimas apie Szaltabuizius ir du gražus straipsniai isz ukinikystes..........5c
Kas teisybe tai nemelas, pulkios apysakeles isz lietuwiu gywenimo..........15
Kaukazo Belaiswis. L. Tolstojaus apysakele. 10
Kunigas, pulkus apraszymas isz gywenimo lietuwiu..........50
Kn. A. Bubos Prozaiszki Rasztai. Szioje knygoje telpa 12 gražiu pasaku, paraszytu kn. Burbos, buwusio klebona lietuwiszkos parapijos Plymouth, Pa., kurios tai yra szitokios: "Tirmiszkiu Andrius", "Szwiesule", Drasybe ir izmintis žmogaus", "Apiburta awis" "Tewo paskutiniai žodžiai", "Naujalenkis isz priewartos", "Sesuo", "Už tewynes meile", "Burtininkas isz Cucugvano Austrijos", "Sodžiaus elgeta", "Welnio iszpažintis", "Smertis ant nosies"..........80c
Kekszta Simas ukiszka apysaka. Szi yra ne tik graži pasaka bet ir geras pamokinimas prie ukininkystes..........10c
Lietuwiszkos Pasakos, Legendos lietuwiszkai mytologijai. Surinkta Dro J. Basanawicziaus Czia telpa 14 seniausiu lietuwiszku mytologiszku pasaku, kaipo tai: Diewas ir welnias Perkunas ir welnias. Žmogus ir welnias; Apie raganas ir raganius; Apie Deives, Laima ir Laumes; Apie Dali; Apie Giltine; Apie Szaigą ir szalti; Apie wejus. Apie milžinus; Apie žalcžius ir smakus; Apie wilktakius arba wilkakius. Yra tai juokingiausios pasakos girdetos nuo seniausiu laiku in kures dar ir szindien daugybe lietuwiu tiki buk tai wis buwus teisybe..........$1.50c
Maskoliai 1812 metuose arba Jurgis Miloslawskis..........40c
Medejo pasakojimas. Szi knygele yra naudinga kiekwienam ant perskaitymo, nes czia apraszo atsitikimus wieno Medejo su wisokiais žwerimis po swetimus krasztus swieto. Yra tai akywas ir pamokinantis apsakymas su trimis abrozeliais..........10c
Markus ir Aurelionas, apisaka isz pirmu amžiu krikszczionystes..........20c
Mythai, Pasakos ir Legendos Žemaicziu, surinktos Ed. Veckenstedt'o, verte J. Szliupas M. D. D. I. Yra tai akyviausios ir juokingiausios senoviszkos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus apie darbus geru ir piktu dievu, apie Laumes, Laimes, Raganius, Vilkakius ir tt., in kuriuos senoves lietuviai tikejo ir sziadien dar dalinai tiki. Kas viena isz tu pasaku perskaitys panores ir visas skaityti. Preke..........50c
Awgelele ir kaip gywena Kynai (Chinai). dwi labai akywos pasakaites..........10
Paskutines misztos. (Isz lenkiszko). Pasaka isz atsitikimo mieyszku klioszturiuj-..........10
Juokingiause wyrai žeme. Labai graži pasaka..........25
Awogti arkliai ir Meudelis Didgalwis Dwi gražios pasakeles..........10
Kunksnis abrozeliai. Szeszios naujos, labai gražios pasakos..........25
Ajauta Lizdeikos dukte arba Lietuwa XIV szimtmetyje, labai graži pasaka..........75
Pamokslai Gražiu Žmoniu.. paraszyti kn. Totoriaus (Tatares). Yra gražios ir labai pamokinanczios pasakos..........60
Farmazonas arba baisumas Diewo rustybes. Parasze Szwentmikis Apsakymai isz tikru atsitikimu isz Lietuwos lietuwiszku parapi..........10
Paveikslai. Parasze Žemaite. Graži pasaka apie vaikina ir jauną mergina ir ju susipaziavimą..........15
Nedorybe Rymo Ciecoriaus, istorija isz laiko ponawojimo Nerono..........40c
Negirdetas daiktas ir geros rodos musu moterelems..........5c
Egle žalcziu karaliene ir iszgriowimas Kauno pilies 1362 m., du puikus dramai paraszyti Aleksandro Gužuczio..........25c
Genu Dede. Graži pasaka isz sziandieninio Lietuwiu padejimo..........10c
Gywenimas Klemenso Marijos Hofbrauero, su trumpu apsakymu apie pargabenimą Dr-tes Atpirkejistu isz Italijos in žiemiu karalystes skersai kalnus Alpomis wažinamus, wersta, ant lietuwiszko Kn. Petro Saurussaiczio. Kas nori tureti dwasiszku nauju pasiskaitimu tegul nusiperka szą kningelę..........30c
Gyvenimas Jezaus Kristaus, pagal naujausius isztyrinejimus suraszytas..........15c
Irankiai szventos Inkvizicijos, vartoti VI ir VII szimtmecziuose del praplatinimo katalikų tikėjimo ant žemes. Parasze Mac Donald. Labai akyva knygute..........10c
Isz ko kyla melai ir visokios skriaudos žmonijoje. Parasze kn. Dembskis. Szi knyga paduoda svarbiausias isztraukas isz szventos Biblijos, kurias perskaite suprasit, kas yra Biblija ir kodel kunigai draudžia ją žmonems skaityt..........75c
Isz kur akmenys ant musu lauku atsirado? Geologiszkas Lietuvos isztyrinejimas, naudinga moksliszka knygele..........10c
Istorija Europos su mapoms..........50c
Istorija gražios Katrukos..........10c
Istorija isz laiko Francuzu wainos atsitikusios Afrikoje..........30c
Istorija arba apsakymas apie Lietuwos praeiga. Parasze Zanawykas..........40c
Iszganimas wargdienio. Knigele pamokinanti kaip pagerint sawo gywenima..........25c
Intekme Socijalistiszku sanlygu ant wisu kulturos szaku. Geri pamokinimai darbininkams kaip pagerint sawo buwi..........15c
Ka darytie, kad butume sweiki ir ilgai gywentumem..........10c
Kankles, lietuwiszkos dainos su natomis, sutaisytos ant 4 balsu del wyru čalis I..........20c
Kankles, lietuviszkos dainos 4 balsams vyriszkiems sutaikytos: parupino Dr. V. Kudirka, II dalis..........30c
Keli Žodžiai apie Auginima, paraszyti J. S. Kuokszczio. Labai naudinga knygele tevams, norintiems iszauginti savo vaikus ant sveiko, doru ir naudingu draugijai vyru..........10c
Kaip igytie pinigus ir turta..........10c
Kaip apsiginti nuo koleros ir kiti naudingi skaitymai..........10c
Kristijonas Duonelaitis..........10c
Kas yra, o kas bus..........10c
Krumpliu Jonas pasaka..........10c
Keletas žodžiu apie lietuwius ir naudingi pamokinimai del Lietuwos žmoniu..........10c
Kataliku Bažnyczia ir mokslas pagal Zahn'a verte kn. A. Milukas..........15c
Kristijono Donelaiczio Rasztai..........40c
Kapai Didžiu Kunigaikszcziu ir Karaliu Vilniuje. Pagal A. Kirkorą, parasze N. Yra tai istoriszkas iszsznipinėjimas apie Vilniaus praeiti pagal paminklus, užsilikusius ant grabvieczių D. L. Kunigaikszcziu ir Karaliu..........10c
Krituoliai szviesos bei abroral Sutaise Bevardis. Keliolika labai akyvu abrozu perkratanczių tulus tikejimiszkus dogmatus....50c
Kabalas talpinantis sawyje wisokius užminimus ir ant ju reikalaujanti atsakymai..........10c
Kelios istoriszkos dainos. Gražios ir swarbios apie Lietuwos praeitia, jos lietuwiszkus kunigaikszcziu, Kražiu skerdyne ir tt..........10c
Keistutis, tragedija 5 aktuose del teatru.......20c
Keletas žodžiu apie Rymo popiežiaus neklaidinguma..........10c
Keletas rasztu apie Kražius, paraszyta D. Butkeraiczio. Aiszkiai apraszo pjowyne Kražiuose, kaip tas wiskas atsitiko, kiek ir koki žmones buwo aresztuoti, kiek sužeistu, kiek užmusztu, kiek nusudyta ir tt..........15c
Kuningas, pulkus apraszymas isz gywenimo Lietuwiu paraszyta del Amerikos Lietuwiu..........50c
Lengwas budas pacziam per sawes pramokie raszytie, del nemokancziu..........10c
Lietuwiszkos dainos isz wisur surinktos, apie keturi szimtai dainu..........$2.00
Lietuviszkas Albumas, Laida I. Istoriszkos ir szeip jau Lietuvos vietos. Parengtas ir iszleistas kn. Miluko su pagelba prenumeratoriu. Telpa czia gražus paveikslai su trumpais apraszymais žymiausiu Lietuvos vietu, iszdirbimo ir naminiu darbu, kaip tai: Altorius Auszros Vartu su stebuklingu paveikslu Paneles Szvencziausios Vilniuje; Griuvesiai Mindaugio rumo Naumiestelyj; Griuvesiai Lydos pilies; Griuvesiai Krevo pilies, Liszkava; Nauji Trakai; Griuvesiai Medininku pilies; Gelgaudiszkis; Griuvesiai Gedemino pilies Vilniuje; Perkuno szventinyczia Kaune; Kedainiai, Mir, Vysokie Litevskie; Kretinga; Kražiai; Rakiszkio bažnyczia, Kapas Simano Daukanto, Birutos koplyczia, Palanga, Buomas ties klaipeda, Minijos slenis ties Garždais, Nemunas ties Vilkija, Ukė lietuvio Suvalku gubernijoj, tokia jau ukė Kauno gub.; toliaus eina paveikslai visokiu lietuviu užsiemimu, naminiu padaru ir tt. Apraszymas paveikslu dviejose kalbose—lietuviszkoj ir angliszkoj. Preke....50c
Lietuwos Tewynes Dainos, paraszytos kn. Autano Wienožinsko. Labai gražios dainos..........20c
Lietuwiai amžiu gludumuose Czia talpinasi tyrinejimai apie lietuwius, ju paejima, ir kalba nuo seniausiu amžiu. Knigele werta yra perskaitymo kiekwienam lietuwiui..........10c
Litwini i Polacy. Lenkiszkoje kalboje. Iszrodo ka gero ar blogo lenkai lietuwiams padare ir ar turime su lenkais laikytis ar nuo ju szalintis..........10c
Laisvos Valandos. Eiles. Parasze Vincas Kapsas (D-ras Kudirka). Czia yra surinkta 23 mažesnes eiles garbaus musu poeto, jauname amžiuje in kapus nužengusio, D-ro Kudirkos. Szioese eilese kiekvienas skaitytojas ras sau nusiraminima ir dvasiszką naudą..........15c
Laima ir Planetos. Knygele, tinkanti jau nuomenei del smagaus laiko praleidimo, nes isz jos gali nuburti apie savo laimę ar nelaimę, ar myli pi žinoma mergele, ar ją vaikinas myli ir tt..........25c
Lietuviszkas Sziupinys, II Laida. Konradas Vallenrodas..........10c
Lietuviszki Dainiai pra tioj XIX szimtmeczio. Kliasiszkai tautiszkas perejoddas Parenge Jr. Jonas..........40c
Lietuviszki rasztai ir rasztininkai, raszliaviszka peržvalga Lietuvos Myletojo, ju gyvenimas ir darbai. Czia surasayti gyvenimai ir darbai visu lietuviu, kurie kenors gero paraszė lietuviszkoje kalboje, kaipo tai: Dr. Basanavieziaus, Ivinskio, S. Daukanto, vyskupo Voloncziauskio, kn. Burbos ir kitu..........40c
Lietuvos Kankles, turinczios 72 naujas dainas..........15c
Lietuvos Istorija, paraszyta Simano Daukanto. Dvi dideles knygos, kožna po $1.50c arba abi už..........$3.00
Lietuvos Gaspadine. Mokina kaip pritaisyti Diewo dowana, isz kurios galima iszmokti gerai wirti walgius ir atsakancziai westi kukne..........20c
Lietuvystes praeitis, dabartis ir ateitis. Istoriszkai socijologiszkas pieszinys..........25c
Lietuviai po maskoliu jungu. Parasze Dr. Pieszinys apie priespaudas ir persekiojimus lietuviu isz szalies maskoliszkos valdžios..........10c
Maskolijos politika su Europa ir katalikiszka bažnyczia. Iszrodymas kaip maskoliai persekioja, kankina ir naikina lietuviu ir ju bažnyczias..........10c
Musu mužikelis iszduotas ant naudos Lietuwos Ukinykams. Czia randasi trumpai apsakytie Lietuwos tautiszkas klimas. Po tam rodos ukinykams gero wedimo ukinykystes, ir keletas pasakaicziu..........10c
Medega musu tautiszkai waistinykystai. Szioje knigoje apraszo wisas ligas, ju wardus kokiais jas wadina Kaunieczia i ir Suwalkieczlai, kokeis waistais prasti žmones jas gydo..........40c
Medega Simano Daukanto bijografijai (gywenimui). Yra tai naujause knigele ir labai akywa, kurioje apraszytas gymenimas Simano Daukanto nuo pat kudikystes iki jo smerties: kaip augo, kur mokinosi, ka weike ir tt. Prie to ir jo fotografija patalpinta..........80c
Nesipriesz yk. Komedija grajyjama teatruose..........10c
Orleano Mergele, tragedija penkiuose aktuose su inženga, iszleista Tevynes Myletoju Dr-tes. Yra tai puikiause tragedija grajyjama teatruose, pirma syk iszwersta ant lietuwiszkos kalbos Winco Kapso..........25c
Olga Liubatovycziute, vaizdelis isz gyvenimo nihilistu. Yra tai gražus ir užimantis apsakymas isz gyvenimo nihilistu Rosijoje, kaip mergina Olga Liubatovycziute, priguledama in nihilistu draugystę, daug sykiu apgavo ruskus czinovnikus ir gaudoma gudriai isztrukoisz ju ranku..........10c

DAKTARAI State Medical Dispensary gali jus iszgyduti!

Jie užtikrina iszgydyma, ir tas jums nieko ne kasztuoja, jeigu ne esate iszgydyti.

Roda dykai! Negydo jokiu neiszgydomu ligu.

Jus nieko nerizikuojat

jeigu esat iszegzaminuoti

Per specijalistus "State Medical Dispensary", ant pietvakarinio kampo State ir Van Buren ul.

Ju electro-chemiszkas gydymas yra geriausias ant visos pasaules. Jie nieko neima už egzaminavima ir roda. Jeigu jusu liga yra iszgydoma, tai bus gydoma po užtikrinimu; tai reiszkia jog jumis nieko ne kasztuoja už gyduoles ir gydyma jeigu ne esate iszgydyti.

Farmeriai

ir žmones isz priemiesczíu ir aplinkiniu miestu pribuva ant kožno trukio (treino) idant butu iszgydytais per pagarsejusius specijalistus. Jie užtikrina iszgydyma kiekviename dalyke.

Egzaminavimai yra daromi pagal naujausias metodas, idant surasti liga.

Szitie daktarai klaidos jokios ne gali padaryti, nes jie viska daro su pagelba tikrumo instrumentu, kaip tai: Microscopa, Harmocytometero, Sphigmographo, Elektriszku balsu Reostato ir Stethecropo Phonondoscrope tirinejimo, iszcziupinejimo, iszbraszkinimo ir iszklausymo idant ant syk atrasti liga. Mokslas žymetinai nužengе pirmyn diognosose ligu. Specijalistai gali atrastie liga szlapume (mižaluose) per tirinejima su microscopu. Liga pati kaipo panorama atsidengia priesz iszlavinta aky specijalisto. Egzaminavimai yra lengvi ir be jokio skausmo. Jeigu jautiesi jog esi ligotu, tai atsiszauk in "State Medical Dispensary", ant pietvakarinio kampo State in Van Buren ul.

☞ Inejimas per 66 Van Buren ul.

Patemyk adresa.

URAH VYRAI!!!

Tu gali, ir busi iszgydytas! Specijalistai "State Medical Dispensary" yra tai žmones,

kurie iszgydo nerviszka nusilpnejima ir visus dalykus prie to prisidedanczius jauname, vidutiniame ir sename amžyje Baisios pasekmes jaunystes neiszmintingumo persižagimo senesniuose metuose ir pasekmes užvilktu ir neatsakancziai gydytu ligu, kurios yra priežasczia: nustojimo sveikatos, silpnumo nugaros, skausmu krutineje, paniurumo, nemigos, fiziszko ir protiszko nusilpnejimo, svaigulio, prastojimo energijos ir užsitikejimo, nuliudimo, baimes, nesmagiu sapnu ir kitu tam panasziu symptomu. Tokiems ligoniams rodos! jog visi žino ju mislis ir manavimus. Liga, jeigu per ilgai užvilkta, priartina beprotyste ir myri. Jeigu buvai kada nors gydytas per kita daktara ir ne likai iszgydytu, tai delto, jog buvai gydomu pagal senas ir neatsakanczias metodas. Gydymai "State Medical Dispensary" yra nauji ir dideliai skyriasi nuo metodu vortojamu 30 metu atgal. Szitie specijalistai gali iszgydyti jus su electro-chemiszku gydymu ir užtikrina iszgydyma. Viska užlaiko didžiausioj paslaptyj. Szitie specijalistai turi szimtus geros valios padekavoniu nuo žmoniu kurie likosi iszgydyti.

Pusles ligos ir Striktura.

Didelis skaitlius žmoniu daug nukenczia prie nusiszlapinimo, nes szlapumas (mižalai) iszeina povalei, sunkiai ir su skausmu. Kaip kada pacientas turi atsikelti vidurnaktyj ir ne syki pasitaiko jog nusiszlapina kraujais. Tas yra labai pavojingas dalykas, nes gali kilti uždegimas, nuo kurio akmuo atsiranda puslej. Jeigu kenti nuo pusles ligos arba strikturos, tai pasirodavik su galviniu daktaru State Medical Dispensary. Nekentek nuolatai. Specijalistai gali ir iszgydys jus, jeigu tik atsiszauksit ir imsit gidytis. Kiekviena liga priimta ant gydymo, bus užtikrinta.

VARICOCELE (pasididimas gyslu lytiszkuose organuose).

Nusilpninanti rezultatai szitos ligos yra per gerai žinomi, idant insigilinti in tirinejimus. Yra gana sakytie, jog apsunkina prota, nusilpnina kuna, kankina nervu systema ir pasibaigia ant visiszko nusilpnejimo. Jeigu esate auka szito baisaus padejimo, tada eik in specijalistu ofisa. Jie jums iszaiszkis nauja metoda ir kaip syki jau suprasit, tada nenusistebesit jog jie iszgyde virsz 850 ligu paskutiniuose 18 menesiu. Skausmai apsistoja ant syk; smarve ir uždegimas bematant pranyksta; kraujas, susirinkes padidintose gyslose iszsiskirsto ir jos atgauna savo normaliszka tvirtuma ir pavidala. Visi ženklai ligos ir silpnumo pranyksta idant padaryti vieta sveikatai, tvirtumui, puikybei ir vyriszkumui.

Teisdariszkas užtikrinimas bus duotas kiekvienoj ligoj, priimtoj ant gydymo.

☞ **Prekes yra pigiausios.**

Tolymi ir Farmeriai,

serganti szita liga, kuri specijalistams DISPENSARYJ yra paprasta, turi raszyt apraszydami savo liga ir jeigu jie atras jog namiejie gali gydytis, tada priims po užtikrinimo plianu, gyduoles ir gydimas nieko ne kasztuoja, jeigu ne esi iszgydytu.

Tiktai vyru ligos yra gydomos.

KRAUJO UŽNUODYJIMAS.

Szita liga yra vadinama karaliumi veneriszku ligu, delto jog yra baisiausia savo pasekmese. Liga ta gali paeiti nuo gimdytoju arba užsikretimo. Kada systema yra užnuodinta, tada liga pati iszsireiszkia per: Egczema, rheumatiszkus skausmus, sustingima ir sutinima sanariu, pasirodyma plemiu ant veido ir kuno, mažu skauduliu ant burnos ir liežuvio, skaudejima gerkles, atsiradima guzeliu, puolima plauku ir paprastai užsibaigia ant sugadinimo kaulu. Jeigu turi szitokius, arba tam panaszius symptomus, tai pasirodavyk su specijalistais tuojaus ir jeigu jie po egzaminavimui atras jog jusu baimes yra be pamato, tai jums ta pranesz ant syk. Gyduolese nera gyvojo sidabro (mercury) arba kitu nuodingu daiktu. Gydymas yra tikras, greitas ir be pavojaus. Nieko ne moki jeigu ne esi iszgydytu.

Asz likau iszgydytu.

Asz pasirodavyjau "State Medical Dispensaryj".

Chicago, Balandžio 17, 1900.

Mano Brangus Gydytojai!

Turedamas paslaptinga liga daugiau kaip 6 menesius, asz perleidau daugybe gydytoju ir suvartojau visokiu patentuotu gyduoliu, neapturedamas jokios naudos. Netiketa laime padave mane po jusu globa. Man yra linksma prirodytie jus tiem, kurie reikalauja pagelbos, su kuria kaipo specijalistai esate teip gerai susipažine. Vienas menesis szito nustebetino gydymo, sugražino man svaikata. Tegul Dievas palaimina jus, jusu geradejystes darbuose.

Jums dekingas,

J. C.

State of Illinois, County of Cook } s. s.

Asz, Jurgis Sterlin, "Notary Public", czionai liudyju, kad medikaliszkas superintendentas "State Medical Dispensary", ant pietvakarinio kampo State ir Van Buren ul. asabiszkai atėjo pas mane ir paliudyjo, jog virszui minetas paliudyjimas yra tikras, ir kad originalas to paliudyjimo yra duodamas "State Medical Dispensary" ant peržiurejimo publikai.

Pasiraszyta ir prisiegdintas priesz manę, szia 18 diena Gegužio, 1901.

Conrad Howard Czarra
(Seal)
George Sterlin, Notary Public.

State Medical Dispensary

ANT

Pietvakarinio kampo STATE ir VAN BUREN ul. Inejimas per 66 Van Buren.

Offiso valandos: nuo 10 iki 4 ir nuo 6 iki 7 val; po piet. Nedelioj nuo 10 iki 12 ryto tiktai,

Gyduoles dykai *iki iszgydymui.*

TEME: Specijaliszka atyda atkreipiame ant ligoniu toli gyvenancziu ir farmeriu, kurie geidžia atvažiuoti czionai.

RODA DYKAI!!

Dabartine Pinigu Preke.

Iki 500 rubliu, rubiis po..........52½c
Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po...52½c
Virsz 1000 rubliu, rublis po..........52½c

Prie kiekvieno siuntinio reikia prideti 30c. ant paczto kasztu.

Jei norite kad pinigai greitai suvaikszcziotu ir niekur nežutu, tai siuskite per "Lietuvos" redakcija.

TIE VYRAI kurie yra silpni ant kuno ar lytiszku daliu, turi skaudejima nugaros ir kryžiaus, svaigima galvos, skaudejima po krutine, sunkuma ant krutines, puczkuczius (spuogus) ant veido ar kuno, neprasta szirdies plakima, užkietejima viduriu, kurie negali valgytie ar miegotie, ar turi kokius kitus kenkimus tegul prisiuncza mum $1,00 su apraszymu ligos o gaus gyduoliu ant dvieju nedeliu su pamokinimu kaip vartotie. Raszydami padekite toky adresa:

PEOPLE'S PRIVATE DISPENSARY
362 Wabash Avenue. Chicago, Ill.

STEBUKLAI 20to szimtmeczio DYKAI

Szis stebuklas yra tai paveikslas vyro kuris persimaino in motery ir yel atsimaino. Niekas nesupranta kaip tas pasidaro. Katras prisius 25c markemis ant apmokejimo prisiuntimo kasztu gaus ta paveiksla dykai ant sampelio. Parsitrauk viena o nudyvysi visus savo pažystamus. Raszyk tuojaus szendien nes neilgai juos dykai davinesiu, J. Smallwood, 1297 S Spaulding Av. Chicago, Ill

25c KARPOS ant ranku ir pirsztu pagadina dailuma ranku. Kožnas ju nekenczia ir noretu atsikratytie bet nežino kaip. Czionai turit tikriausia ir pigiausia gyduole. Nusipirk szitos mosties o nuo keletos patepimu trumpam laike pranyks visos. 25c už baksuka. Adresas: J. Smallwood, 1297 So. Spaulding Ave., Chicago, Ill.

REIKALAUJA kožnas tokio daikto katras galetu iszimti *plemias* isz drapanu bet negauna. Jeigu turi suplemuotas drapanas tai prisiusk 25c o gausi baksuka medegos su kuria iszimsi plemas kokios tik jos nebutu isz bile kokiu drapanu in pora minutu. Adresas toks: J. Smallwood, 1297 S. Spaulding Ave., Chicago, Ill.

"Lietuvos" agentai.

ALLEGAENY, PA.
S. Domijaitis, 1436 Adams St.

So. BOSTON, MASS.
Nikod. Gendrolis, 257 4-th St.

NEW YORK, N. Y.
Jonas Nujokas, 334 E. 55-th st.

NEWARK, N. J.
V. Ambrazeviczia, 180 Ferry st.

BROOKLYN, N. Y.
Stanislowas Rinkewiczius, 73 Grand st.
Juozas Matutis, 112 Grand st.
K. Balcziunas, 262 Metropolitan ave.

SHENANDOAH, PA.
Andrius Maczis, 133 S. Main st.

MT. CARMEL, PA.
Petras Bieliauskas, 251 S. Beech st.

WATERBURY, CONN.
Jonas Tareila, 677 Riverside st.

WESTVILLE, ILL.
V. S. Kreivenas,

DETROIT, MICH.
M. Mockus,

BALTIMORE, MD.
L. Gawlis, 2018 N. Washington st

PHILADELPHIA, PA.
J. Baronas, 1002 S. 2nd Street.
M. A. Ignotas, 1124 S. Front St.

"Lietuvos" keliaujanti agentai.
Jurgis Kazakewiczia,
Juozas Petrikis,
Juozapas Matutis,
K. Labanauskas,
V. J. Ushkuris,
Antanas Kosciuszka.

Kur szie vyrai atsilankys, lietuviai gali pas juos užsiraszyti "Lietuva" ir prenumeratą jiems užsimokēti; pinigai bus teisingai mums priduoti. Pas juos teipgi galima gauti visokes knygas už tą paczią prekę kaip ir redakcijose.

"LIETUVOS IŠZLEISTUVE.

Lietuviszka Aptieka

J. LESZCZINSKIO.

315 S. MORGAN ST., CHICAGO.

Paduodu del žinios visiems lietuviams, jog užlaikau agentura szifkorcziu nuo geriausiu kompaniju, taipgi siuncziu pinigus į visas dalis svieto.

Mano Aptiekoje randasi visos gyduoles amerikoniszkos ir europeiszkos, tikros patentuotos medicinos, visoki guminei aparatai ir tt. Visokios ligos yra pasekmingai iszgydomos. Per telefona gali kiekvieneme laike pareikalauti daktara koki kas nori į ligonio namus. Dr. M. S. Palmer, Dr. Williamson.

Dr. M. Kassakovski, 3312 S. Halsted St.
Telephone Yards: 709.

Atsiszaukusiems per laiszkus ir apraszantiems savo ligas, duodu roda ir siuncziu gydyklas. Norint gauti atsakyma reikia ideti marke už du centu.

TELEFONAS YARDS 709.

D-ras A. M. Bacevicze,

Persikele isz Chicagos in Scranton, Pa, po nr,

421 Penn. ave., Scranton, Pa.

Gydo visokias ligas be skyriaus ir viska užlaiko tvirtoje paslaptyje. Už tai lietuviai, kurie tiktai reikalauja daktariszkos pagelbos, tegul kreipiasi pas savo tautos daktara, su kuriuom savo prigimtoje kalboje gali suszneketi ir gauti visa roda.

Lietuviai, norintiejie gauti pagelba per gromatas, isz kitu miestu, tegul pilnai apraszo savo liga, o tada gaus pagelba.

J. SYMANT,
71 N. 7-th St., Brooklyn, N. Y.

Lietuviszkas Saliunas.

Geriausi gerymai, inportuoti cigarai ir "Free Lunch" kasdien.

CIGARAI.

Isz geriausio Havana ir Sumatra tabako, "mild" ir "medium", kvepenti, puikiai rukosi. Teip geru cigaru kaip musu iszdirbimo niekur kitur negalima gauti. Pirkite nuo saviszkiu. Ant pareikalavimo mes siuucziame i visus Amerikos miestus savo kasztais.

Adresas:

NAUJOKAS CIGAR CO.
334 E. 55-th St. New York, N.Y.

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO
wisam swietui žinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.
už 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

KLAUSYKIT!

Ar reikia Tamistai Laikrodelio?

Jeigu teip, tai pirk pas Juozą Matuti, o nesigailesi; nes gausi pigiau, kaip kitur. Apart to, Matutis turi didele krautuve žiedu, lenciugeliu, maszineliu gromatoms drukavoti ir visokiu magiszku daiktu. Teipgi visokios intalpos istoriszku knygu, maldaknygiu, monu knygu, puikiu gromatoms popieriu su puikiomis kvietkomis ir pavinecziavonemis, abrozu ir abrozeliu. Kas ka norit isz augszcziau minetu daiktu, tai prisiuskit už 2c. marke, o gausite katalioga su placziu apraszymu apie viska. Adresas.

Joseph Matutis.
112 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Vienatine Lietuviszka Aptieka Chicagoje!

— Atkreipiame lietuviu atydą ant vienatinės lietuviszkos aptiekos Chicagoje, kurioje galima gauti visokias gydyklas ir žoles kokios tiktai europējiszkose aptiekose randasi ir už pigesnę prekę negu kitose aptiekose. Czia galima lietuviszkai susikalbēti ir, jeigu reikalinga, gauti daktariszką rodą dykai; už rodos davimą mokesties nereikalauja.

Teipgi szioje aptiekoje gali gauti visokių lietuviszkų knygų, abrozēlių, gražių su pavincziavonēmis popierų gromatoms ir tt. Teip pat gali gauti szifkortes ir pasiųsti pinigus į krajų, ir tą visą galima atlikti lietuviszkoje kalboje.

Aptiekos adresas:

167 W. 18th st., kertē Union, prie pat bažnyczios Apveizdos Dievo parapijos.

D-ras A. L. Graiczunas,

167 W. 18-th St., Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas be skirtumo: vyru, moteru ir vaiku. Reikale kreipkites ant augszcziaus padeto adreso,

SERGANTIEMS
Gvarantuojame pilna iszgydyma.

Pasekmingiausiai gydau visokias pasleptas ir pavirszines ligas, kaip antai ligas szirdies, plaucziu, inkstu, pilvo, galvos skaudejimus, silpna atminti, dvasiszka nusilpima, lytiszkas silpnybes, szleivuma, sutinima, veži, blykszle pas moteris, kraujavima ir tt., nervu ligas, podagra, reumatizma dusinima, paralyžiu ir tt. Praszalinu gumba, gydau gimdymo ligas, visokius sutinimus etc. Nerviszkas ligas gydau su pagelba geriausiu elektriszku prietaisu.

Lytiszku daliu ligas

iszgydau per keleta dienu. kraujo užnuodyjimus, odos ligas, semens begima, žaizdas gerklej ir burnoj, nosyj, akyse ir ausyse, netekima vyriškumo, lyeziu nusilpnejima ir tt. gydau kuopasekmingiausiai ir gvarantuoju pilna iszgydyma. Chroniszkos ligos yra mano specialiszkumu. Gyvsidabrio nevartoju. Nuodugnus iszegzaminavimas ligonio ir jo iszgydymas— tai yra mano prideryste.

DR. LANDES
Szpitolinis specialistas.
134 E. 24-ta ul., kampas Lexington ave., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vakare, Nedelioms nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti asabiszkai atsilankyti, gali paraszyti laiszka; butinai reikalaujame paciento insitikejimo.

Szneku visokiose kalbose. Turiu praktika Lebanon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktorius Mediciniszko Instituto.

Armoniku pigiu ir brangiu, laikrodeliu, lenciugeliu, žiedu ir szimtus kiu daiktu galite iszsirinkti ir parsitraukti, jeigu turite musu lietuviszka katalioga, kuri prisiunciame kožnam dykai ant paraszymo.

Kelpsch & Co. **74 Centre St., Chicago, Ill.**
Succ. to Kelpsch, Norriko & Co.

Lietuwiszka Aparatu Dirbtuwe.

Guodotinoms tautiszkoms ir bažnytinems Draugystems iszdirba:- **Karunas, Amerikoniszkas Weliawas, Szarpas, Juostas, Kukardas, Zenklelius, Kepures ir del Marszalku paredus.**

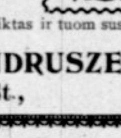

Guodotiniems Kunigams iszdirba:- **Kapas, Arnotas, Dalmatikus, Albas, Stulas** ir wisus bažnytinius paredus. Visoki darbą atlieka artistiszkai in laiką.

Noredamos guodotinos Dr-tes, arba guodotini Kunigai, kad Jusu darbas butu priderancziai atliktas ir tuom suszelpti sawo tautetę, paweskite ji tikrai lietuwaitiai,

T. ANDRUSZEWICZ & CO.
115 W. Division St., Chicago, Ill.

LIETUWIU DAKTARAS

MARJA DOWIATT.

Kauno gub. Szauliu pawieto.

723 W. 18th Street.
Nuo 8tos iki 12tos ryto.

Telefonas: Canal 78.
Telefonu galima isz kiekwienos aptiekos.

F. P Bradchulis

Attorney and Counselor at Law.
Chamber of Commerce Bldg. Room 709.
S. E. Corner LaSalle & Washington sts.
CHICAGO, ILL.
Telephone Main 3642.

Wienintelis lietuwys adwokatas, baigęs mokslą jurisprudencijos czion Amerikoj. Weda prowas kaip ciwiliszkas teip ir kriminaliszkas wisuose suduose.

Res. 168 W. 18th Cor. Union St.
Telephone Canal 484.

AR SLENKA PLAUKAI

Jeigu teip, tai pamegyk musu naujai iszrasta gyduole "Animator", kuri iszczystis galva nuo pleiskanu (bluzganu), sulaikys plauku slinkima, ir vieton iszpuolusiu ataugins naujus, dailius, tankius ir minksztus plaukus. Užtikriname jog atnesz mineta nauda. Prisiusk $1.00, o gausi bonka szitos jau beveik visu vartojamos ir visiem žinomos gyduoles "ANIMATOR" su pilnu ir aiszkiu apraszymu kaip ja vartotie ir ka darytie. Szita gyduole tinka vyram ir moterim. Orderiuodami ar klausdami rodos uždekite visados toky adresa:

The Animator, 924 33rd St. Chicago, Ill.

$3. SERGANTIEM ANT MENESIO

Gydom kraujo užnuodyjima, paslaptingas ligas, nerviszka, lytiszku daliu ir kuno nusilpnejima, visokias vyriszkas ligas o ypatingai paeinanczias nuo iszdykumo ir žagimosi save. Gyduoles ir profesijonaliszkas daktariszkas patarnavimas $3 ant menesio. Ligonius apžiuri ir gyduoles sutaiso geriausi daktarai. Ta darom idant pagarsintie savo naujausia ir pasekmingiausia buda gydymo. Ligonius priimam kasdien nuo 10 iki 5. Nedeliom nuo 10 iki 12 pietu. Atelkit arba raszykit.

Southern Institute of Electricity and Medicine
214 - 220 So. Clark St. Chicago, Ill.
ant kertes Adams St. priesz naujaji paczta

VYRAI AR ZINOTE?

Kad asz atidariau nauja lietuviszka karczema po numeriu 3321 Auburn ave., kur randasi visoki gardžiausi gerymai, geriausi cigarai, szalcziausias ir skaniausias alus. Ateikite pamatyti ir to visko pabandyti. Teiposgi turiu dailiausia, szviesiausia ir didžiausia Lietuviszka Sale del mitingu, veseliju, baliu ir kitokiu pasilinksminimu, ir geriausia užkandi ant viso Bridgeporto. Atvažiave isz kitu miestu, gali pas mane gauti geriausia nakvyne. Su guodone,

Petras Szlakis,
3321 Auburn Ave. CHICAGO.

Geriausia gyduole ant užlaikymo plauku.

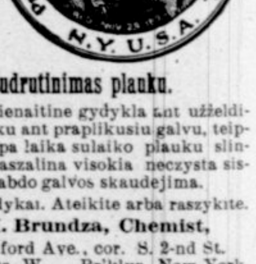

Sudrutinimas plauku.

Tikrai vienaitine gydykla ant užželdinimo plauku ant praplikusiu galvu, teipgi in trumpa laika sulaiko plauku slinkima ir praszalina visokia neczysta sistema, ir stabdo galvos skaudejima.

Roda dykai. Ateikite arba raszykite.

J. M. Brundza, Chemist,
313 Bedford Ave., cor. S. 2-nd St.
Box 106 Sta. W. Br'klyn, New York.

VYRAI Jeigu esate silpni ant kuno ar lytiszku daliu, teip jog ne galite dirbtie ar atliktie vyro priderysczių, jeigu turite skaudejima nugaros ar kryžiaus, po krutine, sunkuma ant krutines, svaigima ir skaudejima galvos, drebejima kuno, sanariu skaudejima, geltonas plemias, puvima ar ronas gerklej, puolima plauku, jeigu negalite miegotie, turit rupesczius, baime, bjaurius sapnus, kraujo užnuodyjima, jeigu esate užkresti kokia paslaptinga liga, jeigu iszeina sekla naktyje ar po nusiszlapinimui, tai tuojaus eikit arba raszykit pas

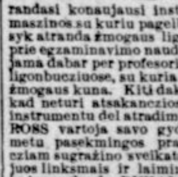

DR. B. M. ROSS,
175 So. Clark Street
KERTE MONROE ST.
CHICAGO, ILL

kuris yra nuo visu pripažintas už Chicagos pagarsejusi specijalista ir pasekminga gydytoja **vyriszku ligu**

Jo ofise kuris yra inrengtas **suvirsz 20 metu** randasi konaujausi instrumentai ir elektriszkos maszinos su kuriu pagelba darant egzaminus ant syk atranda žmogaus liga ir jos pradžia. Teipgi prie egzaminavimo naudoja X-ray maszina vartojama dabar per profesorius visuose didžiausiuose ligonbucziuose, su kuria galima matytie per visa žmogaus kuna. Kiti daktarai neiszgyde jus delto kad neturi atsakancziu praktikos ir tam tikru instrumentu del atradimo ligos. Daktaras B. M. ROSS vartoja savo gyduoles iszrastas laike 20 metu pasekmingos praktikos, kurios tukstancziam sugražino sveikata ant visados ir padare juos tikrai laimingais žmonemis. RODA kožnam duoda DYKAI. Ofisas atidarytas kasdien nuo 9 iki 4. Panedelio, Seredos, Petnyczios ir Subatos vakarais nuo 7 iki 8:30. Nedeliom nuo 10 ryto iki 1 po pietu.

DR. A. G. FREEDOM,

(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)

Pasekmingai iszgydo nerviszkas ir moteriu ligas in trumpa laika. Jo prekes labai pigios.

OFFISAS: 411 S. Sharp St., BALTIMORE, MD
APTIEKA: ant kampo Exeler ir Fayette Sts.

HILLE'S FOTOGRAFAS,

3452 S. Halsted St.

Tuzina puikias Fotografijas; už tuziną tiktai **$2.00**

ant wesellu ir kitokiu reikalu padaro Fotografijas nuo, ... sulkiausiai.